

ନିଜର



ଅନ୍ତରାଳ

ମନୋରଞ୍ଜନ

ରବିବାର ମ୍ୟାଗାଜିନ୍

ରବିବାର, ୧ ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୨୨



ଦୋଳ ଉତ୍ସବ ଓ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ

ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ଚରିତାମୃତ

୩୫

■ ମନୋଜ କୁମାର ମହାପାତ୍ର

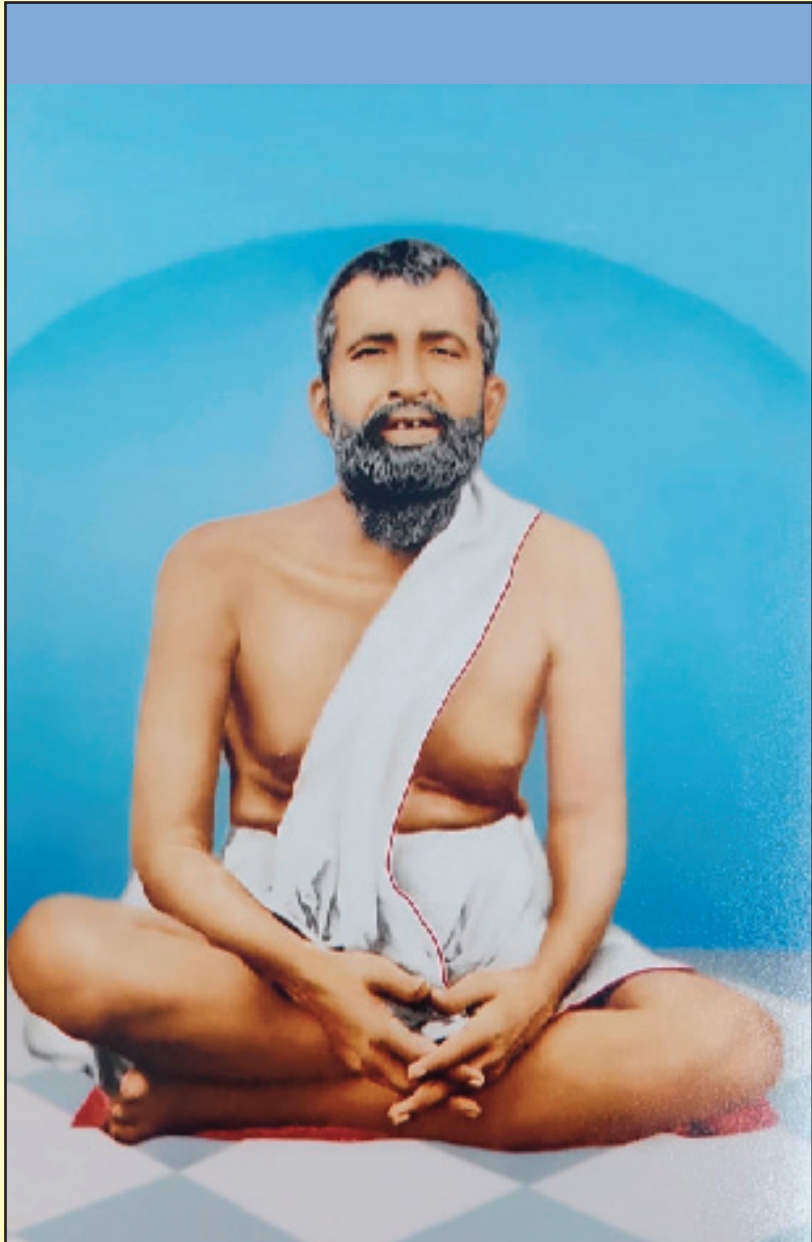
ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କାମନାରେ ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ହେଇ, ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଭେଟିବା ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିକଳ ହେଉଥିଲେ । କାହିଁକି ନା ସେ ମାନବତା ଓ ସଂସାରର କଲ୍ୟାଣ ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କର ଅନୁଭୂତିଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ । ସେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ଅନୁଗ୍ରହାତ ଭକ୍ତ-ସଙ୍ଗୀତ ଥିଲେ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ କହୁଥିଲେ ଯେ ମୋର ସେହି ସମୟରେ ବ୍ୟାକୁଳତାର ସୀମା ନଥିଲା । ଦିନରେ ଅବଶ୍ୟ ନିଜକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସମ୍ଭାଳି ନେଉଥିଲି । ସଂସାରୀ ଲୋକଙ୍କ ବିଷୟଚର୍ଚ୍ଚା ଶୁଣି ଶୁଣି ମୋର କାନ ପୋଡ଼ି ଯାଉଥିଲା । ମୁଁ ଚାତକ ପକ୍ଷୀ ସଦୃଶ ମୋର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁ ବସୁଥିଲି । ସେମାନଙ୍କୁ ପାଇଲେ ସିନା ମୋ ଭିତରେ ଯେଉଁ କଷ୍ଟ ଭୋଗୁଥିଲି, ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ସମସ୍ତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଘଟଣା କହି କହି ଶାନ୍ତି ପାଇପାରିବି ? ମୋର ମନକୁ ହାଲୁକା କରିପାରିବି ।

ଏମନ୍ତ ଅହେତୁକ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ମୋତେ ବାରମ୍ବାର ବିଚଳିତ କରୁଥିଲା । ଏଠାରେ ସ୍ମରଣୀୟ ଯେ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ନିଜର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନାର ଫଳ ଯଦି ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ ନ କରିବେ, ତେବେ ତାଙ୍କର ଧରାପୃଷ୍ଠକୁ ଆଗମନ ଯେ ନିଷ୍ଫଳ ହେଇଯିବ । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଯେତେବେଳେ ମନ୍ଦିରରେ ଆଳତି ପାଇଁ ଶଙ୍ଖଧ୍ୱନି ଓ ଘଣ୍ଟା ଶବ୍ଦ ବାଜିବା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଉଦ୍ୟାନବାଟୀର ଛାତ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଯାଏ ଏବଂ ହୃଦୟର ବ୍ୟଥାରେ ଘାରି ହେଇ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ପାଟିକରି ତାକ ଛାଡ଼େ - 'ପିଲାମାନେ ତୁମେମାନେ କେଉଁଠି ଅଛ ? ଚାଲି ଆସ ମୋ ପାଖକୁ । ତୁମମାନଙ୍କ ବିନା ମୋର ବଞ୍ଚିବା ମୁର୍ଖିଳ ଓ ଅସହ୍ୟ ହେଉଛି ।' ଯେପରି ମୁଁ ବ୍ୟାକୁଳତାର ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଥିଲି, ସେପରି କୌଣସି ମା' ନିଜର ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କିମ୍ପା ମିତ୍ର ତା'ର ସଖା ପାଇଁ କିମ୍ପା ପ୍ରେମିକ ତା'ର ପ୍ରେମିକା ପାଇଁ କ'ଣ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇପାରିବ ? ଏମନ୍ତ ହୃଦୟ ବେଦନାକୁ ମୁଁ ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିପାରିବି ନାହିଁ । ଏହି ବ୍ୟାକୁଳତା ପରେ, ଦକ୍ଷିଣେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଭକ୍ତଙ୍କର ଆଗମନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସତେ ଯେପରି ଏହା ବିଧି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ!!!

ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଏଭଳି ଡାକିବା ପରେ ଯେଉଁ ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସିଥିଲେ, ସେମାନେ ଥିଲେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ ଓ

ମନମୋହନ ମିତ୍ର । ସେ ଦୁହେଁ ସମ୍ପର୍କରେ କଳା-ପୁଅ ଭାଲ ଏବଂ ସେମାନେ କଲିକତାରେ ରହୁଥିଲେ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ ଥିଲେ ଜଣେ ଡାକ୍ତର ଏବଂ ସେ ମେଡିକାଲ କଲେଜର ଅଧ୍ୟାପକ । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଜ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ସମ୍ବନ୍ଧପତ୍ରରେ କିଛି ତଥ୍ୟ କେଶବଚନ୍ଦ୍ର ସେନ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ ଓ ମନମୋହନ ମିତ୍ର ଉକ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧ ପତ୍ରିକା, ୧୮୭୧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସେ ଦୁହେଁ ଦକ୍ଷିଣେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିରରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଠାରେ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଭେଟ ହୋଇଥିଲା । ଦୁଇ ଜଣ ଯାକ ତାଙ୍କର ସୌଜନ୍ୟ ଓ ଅମାୟିକ ବ୍ୟବହାର ଦେଖି ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । କାହିଁକି ନା ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷାତରେ ଏଭଳି ପ୍ରେମ ଓ ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ସକ୍ୱାର କେବେ ଜୀବନରେ କେଉଁଠାରେ ବି ଦେଖିନଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରେମ ଅତୀତ ଅଭିନବ ଓ ନିଷ୍ଠୁଳ ଥିଲା । ତାହାର କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଥିଲେ । ଉକ୍ତ ପ୍ରେମରେ ନା ଥିଲା ଛଳନା ନା ଅଭିମାନ । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଦର୍ଶନ ପରେ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର ଦିଗ ବଦଳି ଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦର୍ଶନରେ ସେମାନେ ନିଜକୁ କେବଳ ସୀମିତ ରଖିନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ନିଜର ମିତ୍ର ଓ ବନ୍ଧୁଗଣକୁ ଦକ୍ଷିଣେଶ୍ୱର ଯିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲେ, କାହିଁକି ନା ସେମାନେ ତାଙ୍କର ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଲାଭ କରି ଧନ୍ୟ ହୋଇପାରିବେ । ଇତ୍ୟାଦିରେ ଅନ୍ୟ ଭକ୍ତମାନେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ଯାହାଫଳରେ ରବିବାର ଛୁଟିଦିନରେ ତାଙ୍କର ଛୋଟ ବଖରାଟି ଲୋକ-ଗହଳରେ ଭରପୂର ହୋଇଉଠୁଥିଲା । ଭକ୍ତମାନେ ପରସ୍ପର ଭିତରେ ପରିଚିତ ହେଲେ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ଯେଉଁ ଭକ୍ତମାନେ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଇଥିଲେ, ସେମାନେ ପରସ୍ପର ଏକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଭ୍ରାତୃଭାବ ଭେଦରେ ବାନ୍ଧି ହେଇଗଲେ । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ମଧ୍ୟ କୋଲକାତାରୁ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ନିମନ୍ତଣ ପାଇ ସେଠାକୁ କେବେ କେବେ ଯାଉଥିଲେ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଏହି ପ୍ରକାରର ମିଳନ ଏକ ଛୋଟ ଉତ୍ସବ ରୂପ ଧାରଣ କରୁଥିଲା । (କ୍ରମଶଃ)

ଫୋନ୍-୯୯୩୭୨୯୭୦୩୯



ଜ୍ଞାନର ଅଭାବରୁ ଅହଂକାରର ସୃଷ୍ଟି

ଜ୍ଞାନ ହେଉଛି ଆଲୋକ, ଯାହା ଅଜ୍ଞାନତା ରୂପକ ଅନ୍ଧକାରକୁ ଦୂର କରେ । ଗୋଟିଏ ଗୁରୁକୁଳରେ ଜଣେ ଚତୁର ଶିଷ୍ୟ ଥିଲା । ସେ ବହୁତ ଗୁଡ଼ିଏ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିଲା । ସଂସାରର ଅନେକ କଥା ଜାଣିଥିଲା କିନ୍ତୁ ତା' ମନରେ ସ୍ଥିରତା ନଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ମନରେ ସର୍ବଦା ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ । ଦିନେ ସେ ତା'ର ଗୁରୁଙ୍କୁ ପଚାରିଲା 'ଗୁରୁଦେବ, ମୋର ଏତେ ଜ୍ଞାନ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଭିତରେ ଏତେ ଖାଲିପଣ କାହିଁକି ? ଗୁରୁ ତାକୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପଛପଟକୁ ନେଇଗଲେ । ସେଠାରେ ଏକ ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ ପାତ୍ର ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତଳ ଆଡୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ପାଣି ଗଳି ଯାଉଥିଲା । ଗୁରୁଦେବ ପଚାରିଲେ, ଏହା ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ ପାତ୍ର କି ? ଶିଷ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ଏବେ ତ ପାତ୍ରରେ ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏହା କିଛି ସମୟ ପରେ ଖାଲି ହୋଇଯିବ, ଗୁରୁଦେବ କହିଲେ । ଏପରି ସ୍ଥିତି ରୂପର । ଗୁରୁ କହିଲେ, ତୁମେ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରୁଛ ସତ କିନ୍ତୁ ତୁମର ଅନୁଶାସନର ଅଭାବ ରହିଛି । ତୁମର ବିଚାର ଭଲ, କିନ୍ତୁ ତାହାକୁ ଆଚରଣରେ ବ୍ୟବହାର କରୁନାହିଁ । ଯେଉଁ ଜୀବନରେ ସଂକଳ୍ପର ଆଧାର ନାହିଁ, ସେହି ଜୀବନ ଜ୍ଞାନରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଭିତରେ ଖାଲିପଣ ରହିଥାଏ । ଗୁରୁ ଘଡ଼ାତ କଣାଟିକୁ ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଘଡ଼ାତ ପାଣି ନ ବୋହି ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲା । ଗୁରୁ କହିଲେ, ଜ୍ଞାନ ସେତେବେଳେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇଯାଏ ଯେତେବେଳେ ଏହା ଚରିତ୍ରରେ

ପରିପ୍ରକାଶ ହୁଏ । ନଚେତ୍ ଏହି ଜ୍ଞାନ କେବଳ ବୋଧ ହୋଇଯାଏ । ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଶିଷ୍ୟଟି ଅନୁଭବ କଲା ଯେ ସମସ୍ତା ଜ୍ଞାନର ଅଭାବ ନୁହେଁ, ବରଂ ସ୍ଥିରତାର ନୈତିକତାର ଅଭାବ । ଭାରତୀୟ ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନରେ ଜ୍ଞାନର ଅଭାବକୁ 'ଅବିଦ୍ୟା' କୁହାଯାଏ । ଅବିଦ୍ୟା କାରଣରୁ ମନୁଷ୍ୟ ସତ୍ୟ ଓ ଅସତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଜାଣିପାରେ ନାହିଁ । 'ତମସୋ ମା ଜ୍ୟୋତିର୍ଗମୟ' - ଅର୍ଥାତ୍ ଅଜ୍ଞାନତା ରୂପକ ଅନ୍ଧକାରରୁ ଜ୍ଞାନ ରୂପକ ଆଲୋକ ଆଡ଼କୁ ଗତି କରିବା ହିଁ ଜୀବନର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଅନେକ ସମୟରେ ଜ୍ଞାନର ଅଭାବ ଅହଂକାରକୁ ଜନ୍ମ ଦିଏ । ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଜ୍ଞାନ ସୀମିତ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ସେ ନିଜକୁ ସର୍ବଜ୍ଞତା ମନେକରେ । ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନୀ ସଦା ବିନମ୍ର ହୋଇଥାଏ । ମହାନ ଗ୍ରୀକ୍ ଦାର୍ଶନିକ ସକ୍ରେଟିସ୍ ସଦା ନିଜକୁ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ, ଜ୍ଞାନର ଅଭାବ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଶିକ୍ଷାର ପରିଭାଷା । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ଅଜ୍ଞାନତା ବିଷୟରେ ସଚେତନ, ସିଏ ହିଁ ପ୍ରକୃତରେ ଜ୍ଞାନ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, 'ଭ୍ରମାତ୍ମକ ଜ୍ଞାନ' ବା 'ସବୁ ଜାଣିଛି ବୋଲି ଭାବିବା' ପ୍ରକୃତ ଅଜ୍ଞାନତାଠାରୁ ଅଧିକ ବିପଜ୍ଜନକ । ସଂସାରରେ ସବୁକିଛି ଜାଣିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଜଣେ 'ନିରନ୍ତର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ' ହୋଇ ରହିବା ହିଁ ଜ୍ଞାନୀର ପ୍ରକୃତ ଦର୍ଶନ । ଜ୍ଞାନର ସୀମାକୁ ଚିହ୍ନିବା ଏବଂ ନିଜର ଅଜ୍ଞାନତାକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ହିଁ ମନୁଷ୍ୟକୁ ସତ୍ୟର

ନିକଟତର କରାଇଥାଏ । ଜର୍ମାନୀ ଦାର୍ଶନିକ ଇମାନ୍ୟୁଏଲ୍ କାଣ୍ଟ ଜ୍ଞାନକୁ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରିଥିଲେ: ୧. ଯାହାକୁ ଆମେ ଅନୁଭବ କରୁ, ୨. ଯାହା ଆମ ଜ୍ଞାନର ବାହାରେ । କାଣ୍ଟଙ୍କ ମତରେ, ଆମେ କେବଳ ବସ୍ତୁର ବାହ୍ୟ ରୂପକୁ ଜାଣିପାରୁ । କିନ୍ତୁ ତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସତ୍ୟ ବା 'ପରମ ସତ୍ୟ' ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ମାନବ ଜ୍ଞାନ ପାଇଁ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । କେବଳ ଭୌତିକ ଜଗତ ନୁହେଁ, ବରଂ ଜୀବନ, ମୃତ୍ୟୁ ଆତ୍ମା ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ଆମର ଜ୍ଞାନ ସୀମିତ । ଇଶ୍ୱର ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ, ମୃତ୍ୟୁ ପରେ କ'ଣ ହୁଏ । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଯୁକ୍ତି ବା ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏହାକୁ କେବଳ 'ବିଶ୍ୱାସ' କିମ୍ବା 'ଅନୁଭୂତି' ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁଭବ କରାଯାଇ ପାରେ । ଜ୍ଞାନର ସୀମା ରହିଛି ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିବା ହିଁ ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନୀର ଲକ୍ଷଣ । ଏହି ସୀମା ଆମକୁ ଅହଂକାର ଶୂନ୍ୟ କରାଇଥାଏ । ଏଥିରେ କିଛି ନୂଆ ଶିଖିବାର ଜାଣିବାର ଜିଜ୍ଞାସା ସୃଷ୍ଟି କରେ । ଆମେ ସୀମିତ ଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟରେ ନରହି ଅସୀମ ଜ୍ଞାନ ଆଡ଼କୁ ନିରନ୍ତର ପ୍ରୟାସ କରିବା ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ୍ ।

ଲଳିତ ମୋହନ ମିଶ୍ର,
ନୟାଗଡ଼,
ଫୋ-୯୫୩୭୨୯୮୫୮୭୨

ଦୋଳ ଉତ୍ସବ ଓ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ

ଦିଲ୍ଲୀପ ଶତପଥୀ

ଜଗତର ନାଥ ଜଗନ୍ନାଥ, କୋଟି ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ମଉତମଣୀ, କୋଟି କୈବଲ୍ୟନାଥ ମଣିମା ମହାପ୍ରଭୁ। ଭାବର ଠାକୁର, ଭାବରେ ଭାବରେ ବାର ମାସରେ ତେର ପର୍ବ। ନାନା ଯାତ ମହୋତ୍ସବ ମଧ୍ୟରେ ତିନି ପ୍ରମୁଖ ଯାତ୍ରା- ଦୋଳଯାତ୍ରା, ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରା ଓ ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଡିଚାଯାତ୍ରାକୁ ନେଇ ଏକ ବହୁଜନ ଉଚ୍ଚାରିତ ଲୋକପ୍ରିୟ ପ୍ରଚଳିତ ଶ୍ଳୋକ ହେଉଛି-



ଜଗତର ନାଥ ଜଗନ୍ନାଥ, କୋଟି ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ମଉତମଣୀ, କୋଟି କୈବଲ୍ୟନାଥ ମଣିମା ମହାପ୍ରଭୁ। ଭାବର ଠାକୁର, ଭାବରେ ଭାବରେ ବାର ମାସରେ ତେର ପର୍ବ। ନାନା ଯାତ ମହୋତ୍ସବ ମଧ୍ୟରେ ତିନି ପ୍ରମୁଖ ଯାତ୍ରା- ଦୋଳଯାତ୍ରା, ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରା ଓ ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଡିଚାଯାତ୍ରାକୁ ନେଇ ଏକ ବହୁଜନ ଉଚ୍ଚାରିତ ଲୋକପ୍ରିୟ ପ୍ରଚଳିତ ଶ୍ଳୋକ ହେଉଛି-

ଦୋଳେ ଚ ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦ୍
ଗପେ ଚ ମଧୁସୂଦନମ୍
ରଥେ ରୁ ବାମନଂ ଦୁଷ୍ଟା
ପୁନର୍ଜନ୍ମ ନ ବିଦ୍ୟତେ ।

ଏହାର ଅର୍ଥ, ଦୋଳବେଦୀରେ ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦରୁପୀ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ, ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରାର ଗପରେ ମଧୁସୂଦନରୁପୀ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଏବଂ ରଥରେ ବାମନରୁପୀ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କଲେ ଆଉ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ହୁଏନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ଭବ ସଂସାର-ଚକ୍ରରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିଯାଏ । ବିଭିନ୍ନ ଯାତ୍ରାରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଏପରି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ନାମର ଉତ୍ସବ ଏବଂ ତାପୂର୍ବ୍ୟ କ'ଣ ? ଏହାର କିଛି ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଅଛି କି ?

ଏ ବାବଦରେ ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଯାହା ଜଣାଯାଏ, ମହର୍ଷି ବ୍ୟାସଦେବକୃତ ସଂସ୍କୃତ 'ମହାଭାରତ'ର 'ଅନୁଶାସନ ପର୍ବ' ହିଁ ଏହାର ମୂଳ ଉତ୍ସ। ତାହାର ନବାଧିକ ଶତତମ (୧୦୯) ଅଧ୍ୟାୟରେ ସୂକ୍ଷ୍ମର ଭୀଷ୍ମଙ୍କୁ ଜିଜ୍ଞାସା କରିଛନ୍ତି- ପିତାମହ ! ସମସ୍ତ ଉପବାସ ମଧ୍ୟରେ ଯାହା ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓ ମହାନ ଫଳଦାୟକ, ଏବଂ ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ କୌଣସି ସଂଶୟ ନାହିଁ- ତାହା ମୋତେ କହନ୍ତୁ ! ତାହାର ଉତ୍ତରରେ ପିତାମହ ଭୀଷ୍ମ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର ଦ୍ଵାଦଶୀ ତିଥିରେ ଉପବାସ ଏବଂ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ପୂଜାର ବିଶେଷ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ତାଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି । ତାହା ନିଜେ ସ୍ଵୟଂଭୂ ବିଷ୍ଣୁ କହିଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହାର ପାଳନ କଲେ ମନୁଷ୍ୟ ପରମ ସୁଖୀ ହୋଇଥାଏ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ସେ ସୂଚିତ କରିଛନ୍ତି । ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ବାରମାସର ବାରଟି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ନାମର

- ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ସେହି ନାମଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି-
- ୧. ମାର୍ଗଶିର ମାସରେ 'କେଶବ'
- ୨. ପୌଷ ମାସରେ 'ନାରାୟଣ'
- ୩. ମାଘ ମାସରେ 'ମଧବ'
- ୪. ଫାଲଗୁନ ମାସରେ 'ଗୋବିନ୍ଦ',
- ୫. ଚୈତ୍ର ମାସରେ 'ବିଷ୍ଣୁ',
- ୬. ବୈଶାଖ ମାସରେ 'ମଧୁସୂଦନ',
- ୭. ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାସରେ 'ଭିବିକ୍ଳମ',
- ୮. ଆଷାଢ଼ ମାସରେ 'ବାମନ',
- ୯. ଶ୍ରାବଣ ମାସରେ 'ଶ୍ରୀଧର',
- ୧୦. ଭାଦ୍ରବ ମାସରେ 'ହୃଷିକେଶ'
- ୧୧. ଆଶ୍ୱିନ ମାସରେ 'ପଦ୍ମନାଭ'
- ୧୨. କାର୍ତ୍ତିକ ମାସରେ 'ଦାମୋଦର' ।

ଏଣୁ ଫାଲଗୁନ ମାସରେ ଦୋଳଯାତ୍ରା ହେଉଥିବାରୁ, ସେଥିରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦ ରୂପେ, ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରା ବୈଶାଖ ମାସରେ ହେଉଥିବାରୁ ସେଥିରେ ସେ ମଧୁସୂଦନ ରୂପେ ଏବଂ ରଥଯାତ୍ରା ଆଷାଢ଼ ମାସରେ ହେଉଥିବାରୁ ସେଥିରେ ସେ ବାମନ ରୂପେ ଅଭିହିତ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ରଥରେ ବାମନଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କଲେ ଆଉ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ହୁଏନାହିଁ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ରହିଆସିଛି ।

ଭକ୍ତ ଏବଂ ଭଗବାନ ପରସ୍ପର ପରିପୂରକ । ଜଣକର ସ୍ଥିତି ଆନ ବିନା ଅସମ୍ଭବ । ସହଜେ ତ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଭକ୍ତର ଆବେଗରେ ବନ୍ଧା, ଯେଉଁ ଭକ୍ତ ପାଇଁ ବଡ଼ ଦେଉଳ ଅପହଞ୍ଚି ସେଇ ମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବ ନିଜେ ବିଜେ କରନ୍ତି । କୃପା ଜଳରେ ପ୍ଲାବିତ କରନ୍ତି ଭକ୍ତର ମନକୁ । ରଥାରୁଡ଼ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନରେ ମିଳେ ପରମାନନ୍ଦ, ବେନି ଚନ୍ଦ୍ର ହୁଏ ଲୋଚକପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଫଗୁ ଦଶମୀ ଆସିଲେ ଦୋଳମେଳଣ ପାଇଁ ସକ୍ତ ହୁଏ ଦୋଳ ବିମାନ । ଏହି ସୁସଜ୍ଜିତ ବିମାନରେ ବସି ଗାଁକୁ ଗାଁ ବୁଲନ୍ତି ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଯୁଗଳ ମୂର୍ତ୍ତି । ସନ୍ଧ୍ୟା ଆଗରେ ରୋମାଞ୍ଚକର ଜହ୍ନ ଆଲୁଅରେ ବିଧିମତେ ବିମାନ ଆଗରେ ଜଳହୁଏ ଯୋଲାଙ୍ଗ ତେଲର ମଶାଳ । ପବନରେ ସଞ୍ଚି ଯାଏ ଅବିରର ରଙ୍ଗ ଓ ରୁଆଚନ୍ଦନର ବାସ୍ନା । ଘଣ୍ଟଘଣ୍ଟା ଖୋଳ କରତାଳ ଓ ଭୋଲ ମହୁରୀର ମଙ୍ଗଳ ନାଦରେ ଉଛୁଳି ଉଠେ ସମଗ୍ର ପରିବେଶ । ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଧର୍ମ ପରମ୍ପରାରେ ଉଭୟ ଠାକୁର ଓ ଭକ୍ତଙ୍କ ସାମାଜିକ ଚଳଣୀ ଗୋଟିଏ । ଭକ୍ତ ଯେମିତି ଚଳେ, ଦିଅଁ ସେମିତି ଚଳନ୍ତି । ଦିଅଁମାନେ ମଣିଷ ଉପଚାରରେ ଚଳନ୍ତି । ହୋଲି ଖେଳନ୍ତି, ମଉଜ କରନ୍ତି, ଭୋଗ ଖାଇବାକୁ ଭକ୍ତଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସନ୍ତି । ପଞ୍ଚୁ ଦୋଳ ସେହିଭଳି ଏକ ଧର୍ମୀୟ ପରମ୍ପରା ।

'ଫଗୁଣ ମାସରେ ଦୋଳ ଗୋବିନ୍ଦ, ଫଗୁ ଖେଳୁଥାନ୍ତି ପରମାନନ୍ଦ'

ବୈଷ୍ଣବଧର୍ମର ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରଚନା ଜୟଦେବଙ୍କ ରଚିତ ଶ୍ରୀଗୀତଗୋବିନ୍ଦରେ ବସନ୍ତରାସରେ ଏହା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି । ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ମାସର ପୂଜାବିଧି ମଧ୍ୟରୁ ଫାଲଗୁନ ମାସରେ ତାଙ୍କର ନାମ 'ଗୋବିନ୍ଦ' ଅନୁସାରେ ଫାଲଗୁନ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଦ୍ୱାଦଶୀ ତିଥିଟି ଗୋବିନ୍ଦ ଦ୍ୱାଦଶୀ ନାମରେ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଗରୁଡ଼ ପୁରାଣରେ ଏହି ଗୋବିନ୍ଦ ଦ୍ୱାଦଶୀତିଥିର ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣିତ ରହିଛି । ଫଗୁଦଶମୀ ତିଥିରୁ ଫଗୁଖେଳ ଓ ଦୋଳରେ ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କର ଯାତ୍ରା ଓ ଗ୍ରାମ/ପଞ୍ଚ ପରିକ୍ରମା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଦୋଳବେଦୀରେ ମଦନମୋହନ ଓ ମା' ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଜେ କରିଥାନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମରେ ବିଶେଷକରି ବ୍ରାହ୍ମଣଶାସନ ମାନଙ୍କରେ ଏହାର ଗୁରୁତ୍ୱ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ପୁରୀଠାରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଏକ ଲୋକାୟତ ପରମ୍ପରା ରୂପେ ଏହି ଦୋଳଯାତ୍ରାକୁ ବୈଷ୍ଣବୀୟ ଜଙ୍ଗରେ ପାଳନ କରନ୍ତି । ଏହା ଗାତେରୀ ଲୀଳା ନାମରେ ପ୍ରଖ୍ୟାତ । ଗାତେରୀ ଶବ୍ଦଟି ସଂସ୍କୃତ ଗର୍ଜରୀରୁ ଆସିଛି । ଏହି ସଂସ୍କୃତ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ସୌଭାଗ୍ୟ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ସାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଷ୍ଣୁ, କୃଷ୍ଣ ମନ୍ଦିରରେ ଏହି ଗାତେରୀ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଏହି ପର୍ବରେ ଫଗୁଦଶମୀ ଦୋଳବିମାନରେ ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ସରସ୍ୱତୀ ପ୍ରତି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଉଦ୍ୟାନକୁ ଗାତେରୀ ଖେଳିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ବେଢା ପରିକ୍ରମା କରି ବାହାଜମାନଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ସିଂହଦ୍ୱାର ଗୁମୁଟ ଟପି ଅରୁଣପ୍ରସ୍ତ ପାରହେଲା ପରେ ଲୋକଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ଓ ଉଦ୍‌ଘୀପନା ଏକ ଭାବଭକ୍ତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଶ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ଦୋଳ ବେଦୀରେ ପହଞ୍ଚି ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଫଗୁଲୀଳା । ପୁଷ୍ପମାଳ୍ୟ, କୁନ୍ଦପୁଷ୍ପ ପରି ସୁବାସିତ ପୁଷ୍ପ ଓ ଲାଲ ବେଶରେ ଗାତେରୀ ବେଶରେ ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦ ବିଜେ ହୁଅନ୍ତି । ପୂଜାଅର୍ଚ୍ଚନା ଓ ଭୋଗରାଗ ପରେ ଠାକୁର ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ବାହୁଡ଼ି ଆସନ୍ତି । ଚତୁର୍ଦ୍ଧାପୂର୍ଣ୍ଣିକାର ସୁନାବେଶ ମଧ୍ୟ ଏହି ଅବସରରେ

ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହାକୁ ରାଜରାଜେଶ୍ୱର ବେଶ କୁହାଯାଏ । ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦୋଳ ମହୋତ୍ସବ ନୀତି ଅବସରରେ ଦୋଳ ବେଦୀ ନିକଟରେ ମେଣ୍ଟା ପୋଡ଼ି ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ଏହା ଏକ ପୌରାଣିକ କଥା ଅନୁସାରେ ଆଜି ବି ଏକ ପରମ୍ପରା ହୋଇ ରହିଯାଇଛି । ଏହି ନୀତି ପଛରେ ପୌରାଣିକ ଉପାଖ୍ୟାନ ହେଉଛି, ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ମହାନ ଭକ୍ତ ପ୍ରହଲ୍ଲାଦଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପିତା ହିରଣ୍ୟକଶୀପୁ ହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ଚଳାଇଥିଲା । ହେଲେ ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ ଆଜକୁ ବିଷ୍ଣୁ ଭକ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହି ଉଦ୍ୟମ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହେଉ ନଥିଲା । ହିରଣ୍ୟକ ଉଭୟ ହୋଲିକା ବରପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା କି ଅଗ୍ନୀ ତାକୁ ଜଳାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏଣୁ ହୋଲିକା ଭାଇ ହିରଣ୍ୟକଶୀପୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରହଲ୍ଲାଦକୁ କୋଳରେ ଧରି ଅଗ୍ନିରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଫଳ ଓଲଟା ହୋଇଥିଲା । ହୋଲିକା ଅଗ୍ନିରେ ଦହନ ହୋଇଯାଇଥିବା ବେଳେ ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ ଅଗ୍ନିଙ୍କ କ୍ଳାଳା ଉପରେ ବିଜୟ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ମେଷ ବା ମେଷ୍ଟା ହେଲା ଅଗ୍ନିଙ୍କ ବାହନ । ଅଗ୍ନିଙ୍କ ବରଦାନ ହୋଲିକା ପାଇଁ ନିଷ୍ଠଳ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଭକ୍ତ ବସନ୍ତତାକୁ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ମେଷପୋଡ଼ି ନୀତି ହୁଏ ବୋଲି ପ୍ରବାଦ ରହିଛି ।

ଏହି ନୀତି ପାଇଁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଧୂପ ପରେ ଶ୍ରୀଦେବୀ, ଭୃଦେବୀ ଓ ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ ଗାତେରୀ ବେଶ କରାଯାଇଥାଏ । ମହାଜନମାନେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀମନ୍ଦିରରେ ଥିବା ଖଟିଆ ଉପରେ ବିରାଜମାନ କରାଇବା ପରେ ସେଠାରେ ଝିମିରିଫଗୁ ଖେଳ ହୁଏ । ଶୀତଳଭୋଗ ଓ ବନ୍ଦାପନା ସରିବା ପରେ ବିମାନରେ ବିଜେ ହୋଇ ପ୍ରଭୁ ଦୋଳବେଦୀ କୋଣକୁ ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ଯାଆନ୍ତି । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ସେବକ ଏବଂ ଭକ୍ତ ମାନେ ଘଣ୍ଟା, ମୃଦଙ୍ଗ, ଝାଞ୍ଜ ବାଦ୍ୟ ରେ ମସରୁଲ ହୋଇଯାନ୍ତି । ପୂର୍ବରୁ ଘସିରେ ମେଷ୍ଟାକୁଡ଼ିଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ । ଏଥିରେ ଅଗ୍ନୀ ସଂଯୋଗ କରାଯିବା ପରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ବିମାନରେ ୭ ଥର ପରିକ୍ରମା କରାଯାଏ । ଦୋଳବେଦି ଉପରେ ହିଁ ସନ୍ଧ୍ୟାଧୂପ ନୀତି ହୁଏ । ରାତି ସାଢ଼େ ୯ଟା ପରେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ବାହୁଡ଼ା ବିଜେ ହୁଏ । ପରେ ମଇଲମ ଓ ଚନ୍ଦନଲୀଳା, ବଡ଼ସିଂହାର ବେଶ ଓ ଭୋଗ ହୋଇ ରାତ୍ର ପହଡ଼ ପରେ ମହାପ୍ରଭୁ ନିଦ୍ରା ଯାଆନ୍ତି ।

୧୫୬୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ପୂର୍ବରୁ ମନ୍ଦିର ବେଢା ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼ ଦେଉଳର ଦକ୍ଷିଣପୂର୍ବ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଦୋଳମଣ୍ଡପ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ବିଗ୍ରହଙ୍କୁ ସେଠାକୁ ନିଆଯାଇ ଦୋଳଯାତ୍ରା ପାଳିତ ହେଉଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେହିବର୍ଷ ଠାକୁରମାନେ ଦୋଳ ଖେଳିବାବେଳେ ହଠାତ ଦୋଳିର ଗୋଟିଏପଟ ଛିଣ୍ଡି ପଡ଼ିବା ଫଳରେ ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ବିଗ୍ରହର ଗୋଟିଏ ପଟ ହାତର କିଛି ଅଂଶ ଭଗ୍ନ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଏକ କାରଣ ଏହା ଯେ ଫଗୁଖେଳ ଯୋଗୁଁ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ ପ୍ରତି ବିଗ୍ରହଗୁଡ଼ିକର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହେଉ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ସେଇ ଦୁର୍ଘଟଣା ପରଠାରୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କୁ ହୋଲି ଖେଳିବାରେ ବାରଣ ଆସିଲା । ସେହି ଦିନଠାରୁ ଜଗତର ନାଥଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ସ୍ୱରୂପ ପିଉଳରେ ତିଆରି ଉତ୍ସବକୁ

ଦୋଳଗୋବିନ୍ଦ, ରାଧାରାଣୀଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ମା ଭୃଦେବୀ ଓ ଶ୍ରୀଦେବୀଙ୍କ ବିଗ୍ରହକୁ ଦୋଳବେଦୀ ନେବା ବିଧି ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଛି । ପରେ ଅବଶ୍ୟ କପିଳେନ୍ଦ୍ର ଦେବ ମଣ୍ଡପର ସ୍ଥାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ମନ୍ଦିର ବେଢାକୁ ଲାଗି ଉତ୍ତରପୂର୍ବ କୋଣରେ ଦୋଳମଣ୍ଡପ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ । ହୋଲିକା ଦହନ ତଥା ହୋଲି ଖେଳକୁ ବସନ୍ତୋତ୍ସବ କୁହାଯାଏ କାରଣ ଏହା ବସନ୍ତକାଳୀନ ଉତ୍ସବ । ପୂର୍ବେ ମାଘ ଶୁକ୍ଳପଞ୍ଚମୀର ପର ଦିନ କାମଦେବ ଓ ବସନ୍ତଙ୍କର ପୂଜା କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ଉତ୍ସବକୁ ମଦନୋତ୍ସବ ତଥା ବସନ୍ତୋତ୍ସବ କୁହାଯାଉଥିଲା । ଅନ୍ୟ କେତେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି ଉତ୍ସବ ଚୈତ୍ର ଶୁକ୍ଳ ଦ୍ୱାଦଶୀ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଦିନ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିଲା । ଏଥିରେ ବ୍ରତ ରଖୁଥିବା ଲୋକେ କାମଦେବଙ୍କୁ ପୂଜା କରି ଗୀତବାଦ୍ୟ, ରାତ୍ରି ଜାଗରଣ ଓ ସ୍ରୀପୁରୁଷ ସମ୍ମିଳନ କରି ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ କରୁଥିଲେ । ସମ୍ଭବତଃ ଏହାର ଆଧୁନିକ ରୂପ ହୋଲିର ରଙ୍ଗ ଖେଳ ଅଟେ । ଆଜି ହୋଲିକା



ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ବସନ୍ତୋତ୍ସବ କୁହାଯାଉଛି । ଆଗେ ହୋଲି ଖେଳର ପର୍ବକୁ ଚର୍ଚ୍ଚରୀ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚରୀବିହାର ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଉଥିଲା । ନାଟତାମସା ଓ ଆନୋଦପ୍ରମୋଦ କରିବାକୁ ଚର୍ଚ୍ଚରୀ କୁହାଯାଏ । ଏହି ଚର୍ଚ୍ଚରୀର ଓଡ଼ିଆ ରୂପ ଗଡ଼େରୀ ଅଟେ ।

ସେହିପରି କବି ରଘୁ ଅରକ୍ଷିତ ଭକ୍ତି ଭାବରେ ଦୋଳର ଅନୁପମ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଏମନ୍ତ ବର୍ଷନା କରିଛନ୍ତି,

‘ପୁଷ୍ପ ଘେନି ଯିବା ଗୋ ସଜନୀ
ଦେଖୁବା ବସନ୍ତ ଗଡ଼େରୀ
ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଦୋଳି ଖେଳୁଛନ୍ତି
ଉଡ଼ଳ କର୍ପୂର ଦୋଳି ଗୋ
ବଣର ମଲ୍ଲୀ ମାଳତୀ ସେବତୀ
ବିବିଧ କୁସୁମେ ଗଭା
ଦକ୍ଷିଣ ମୁରତି ହୋଇ ଯଦୁପତି
ଦୋଳ ମଣ୍ଡପରେ ଉଭା ଗୋ ।’



ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ହୋଲି ଭଳି ରଙ୍ଗଖେଳର ଉତ୍ସବ ଗଡ଼େରୀ ପାଳିତ ହେଉଥିଲା ହେଲେ ଦୋଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପୂର୍ବଦିନ ହିଁ ଫଗୁଖେଳ ହେଉଥିଲା । ତେବେ ଆଜିକାଲି ଓଡ଼ିଶାରେ ଦୋଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପରଦିନ ହୋଲି ଖେଳାଯାଉଅଛି । ସାଧାରଣତଃ ଝୁଲାଇ, ଦୋଳି, ହାଦୋଳା, ଜାଲମୁଣା, ଖୁଣ୍ଟୁଣି, ଡୋଳି ବା କୁଡ଼ମେଳ, ଠାକୁରଙ୍କ ବିମାନ ଓ ଦୋହଲେଇବାକୁ ଦୋଳ କୁହାଯାଏ । ଏହି ଦୋଳ ଶବ୍ଦରୁ ଦୋଳ ପର୍ବର ନାମକରଣ ହୋଇଅଛି ।

ଦୋଳ ପର୍ବ କେତେ ପ୍ରାଚୀନ ତାହା ଅସ୍ପଷ୍ଟ ତେବେ

କେତେକ ଶ୍ରେଣୀକଙ୍କ ମତରେ ପଦ୍ମପୁରାଣ, ସ୍କନ୍ଧ ପୁରାଣ, ହରିଭକ୍ତ ବିଳାସ, ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପୁରାଣ, ଗୋପାଳ ଓଗାଳ, ରଘୁ ସଂହାର, ନିଳାଦ୍ରୀ ଅର୍ଜନ ଚନ୍ଦ୍ରକାୟା, ଲିଙ୍ଗପୁରାଣ ଓ ଶତାବଦି ସଂଗ୍ରହରେ ଅନେକୋଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଦୋଳୋତ୍ସବ କଥା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି । ସବୁଠାରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଶତାବଦି ସଂଗ୍ରହରେ ଦୋଳ ଉତ୍ସବ କଥା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିବା ଜଣାଯାଏ । ଆମ ଓଡ଼ିଶାରେ ରାଜଦୋଳ, ପଞ୍ଚୁଦୋଳ, ଛଅଦୋଳ, ସାତଦୋଳ, ନଅଦୋଳ, ଦଶଦୋଳ ଇତ୍ୟାଦି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଦୋଳୋତ୍ସବ ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ । ଓଡ଼ିଶାରେ ମୁଖ୍ୟତ ପାଞ୍ଚଦିନ ଧରି ଦୋଳଯାତ୍ରା ପାଳନ ହେଉଥିବାରୁ ଏହାକୁ କୁହାଯାଏ ପଞ୍ଚୁ ଦୋଳ । ପଞ୍ଚୁ ଦୋଳ ମେଳଣ, ପାଞ୍ଚଦିନ ଅର୍ଥାତ ଫଗୁଣ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଠାରୁ ଚୈତ୍ରମାସ କୃଷ୍ଣ ପଞ୍ଚମୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

ଦୋଳଯାତ୍ରା ଯେଉଁଠି ଯେମିତି ପାଳନ ହେଉନା କାହିଁକି, ତାହା ଅନ୍ତରାଳରେ ରହିଛି ପୁରାଣ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାହାଣୀ ଓ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ । ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଳଯାତ୍ରା ହେଉଛି ଗୋପୀମାନଙ୍କ ସହ ରାଧା ଦାମୋଦରଙ୍କ ରଙ୍ଗ ପିତକାରୀ ଖେଳିବା ରାସଲୀଳାର ଏକ ସୁନ୍ଦର ସ୍ମୃତି ଗରଣ । ଅନ୍ୟ ଏକ ପୌରାଣିକ ଆଖ୍ୟାନ ଅନୁଯାୟୀ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଥୁରା ନରେଶ ମହାପ୍ରତାପୀ କଂସ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରେରିତ ରାକ୍ଷସୀ ପୁତନାର ବିଷ ମିଶ୍ରିତ ସମସ୍ତ ଦୁଗ୍ଧ ସହିତ ତା’ର ପ୍ରାଣ ମଧ୍ୟ ଶୋଷି ନେଇଥିଲେ । କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ମାରିବା ଚକ୍ରାନ୍ତରେ ନିଷ୍ଠଳ ହୋଇ ପୁତନା ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କଲା, କିନ୍ତୁ କୃଷ୍ଣ ନୀଳ ବର୍ଣ୍ଣ ପାଳିଗଲେ । ରାଧାରାଣୀଙ୍କ ନୟନମୁଗ୍ଧତାରେ ନିଜର ରୂପ ଦେଖି ବିଳାପ କଲେ ! ମା ଯଶୋଦାଙ୍କୁ ନିଜ ବର୍ଣ୍ଣର କାରଣ ପଚାରିଲେ । ମଧୁସୂଦନଙ୍କୁ ଖୁସି କରିବାକୁ

ଯାଇ ତାଙ୍କ ଚନକୁ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗରେ ରଙ୍ଗାୟିତ କରିବା ସହିତ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ରଙ୍ଗଖେଳରେ ମାତି ଉଠିଥିଲେ ବ୍ରଜବାସୀ । ତେବେ ପୁତନା ବଧ ହେଉ, କିମ୍ପା ହୋଲିକା ଦହନ ହେଉ, ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ପୌରାଣିକ ଉପାଖ୍ୟାନର ଅନ୍ତରାଳରେ ରହିଛି, ଅସତ୍ୟ ଉପରେ ସତ୍ୟର ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ବିଜୟର ସଂକେତ । ମାତ୍ର ଜନମାନସକୁ ଯେଉଁ କଥାଟି ଅଧିକ ଆହ୍ୱାନିତ କରେ, ତାହା ହେଉଛି ପ୍ରେମମୟ କୃଷ୍ଣ ଓ ପ୍ରେମମୟୀ ରାଧାଙ୍କ ମନରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରୀତିର ମହକ ।

ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ହୋଲିକା ଦହନ ତାମସିକ; କୌଣସି ବି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷକୁ ଅଗ୍ନିଦ୍ଵାରା ଜୀବିତାବସ୍ଥାରେ ଜାଳିଦେବା ତାମସିକ ବିଚାରଧାରା । ହୋଲି ଖେଳ ରାଜସିକ; ବସନ୍ତୋତ୍ସବ, ମଦନୋତ୍ସବ ନାମରେ ଖ୍ୟାତ ହୋଲି ଖେଳ ରାଜସିକ ଅଟେ । ଦୋଳ ସାହିତ୍ୟ; ଉତ୍ତର ଓ ପଶ୍ଚିମ ଭାରତୀୟଙ୍କ ପରି ଦୋଳୋତ୍ସବର ଅଶ୍ଳୀଳ ଗୀତ ଗାୟନ କରାଯାଏ ନାହିଁ । ବରଂ ଶ୍ରୀରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସାହିତ୍ୟ ପୂଜା କରାଯାଇଥାଏ । ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟଦେବଙ୍କ ଜନ୍ମ ଦୋଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାରେ ହୋଇଥିବାରୁ ଗୌଡ଼ୀୟ ମତବାଦୀମାନେ ଭକ୍ତଗଣ ଏହି ଦିନଟିକୁ ମହୋତ୍ସବର ଦିନ ରୂପେ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି । ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟଙ୍କ ଉତ୍କଳ ଆଗମନ ପରେ ପରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଶ୍ରୀରାଧାକୃଷ୍ଣ ପୂଜା ଉତ୍ସବ ପାଳନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇଥିଲା । ପାରସ୍ପରିକ ସ୍ନେହ, ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଭଲପାଇବା ଓ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟର ପ୍ରତୀକ ହେଉଛି ହୋଲି ଖେଳ ।

‘ମାତୃପିତୃ କ୍ଷୟା’, ୫୦୮, ଦୁଆସାହି,
ଦୁଆପଲ୍ଲୀ, ଭୁବନେଶ୍ଵର
ମୋ-୯୪୩୭୧୭୫୭୬୪

ମନକୁ ଆସିଲା ଯାହା ୪୯

ଏ ଆଇ...ସେ ଆଇ ନୁହେଁ



ସୌମ୍ୟଶ୍ରୀ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ଗତ ସପ୍ତାହରେ ମୁଁ ଲେଖୁଥିଲି, ଦିଲ୍ଲୀର ଭାରତ ମଣ୍ଡପରେ ଗାଳିଥିବା ଏଆଇ ବା କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତାର ମହାକୁସୁ କଥା । ସର୍ଭିଏ କହିଲେ, ଗାଲଗୋଟିଆ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ, ରୋବର୍ଟ କୁକୁର ନହେଲେ ଥର୍ମୋକଳ ଡ୍ରୋନର କଥା । ଯେତେସବୁ ବିବାଦ, ସେଇଠୁ ଆରମ୍ଭ ସେଇଠି ଶେଷ । କେହି କହିଲେ ନାହିଁ ଏତେବଡ଼ ସମ୍ମିଳନୀରୁ ଭାରତକୁ ମିଳିଲା କଣ ? ୩୭ଟି ଦେଶର ୪୧ରୁ ଅଧିକ କମ୍ପାନୀର ମୁଖ୍ୟମାନେ ଆସିଲେ । ୩୨୬ଟି ମତେଲ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା ପୁଣି ୨୦ରୁ ଅଧିକ ରାଷ୍ଟ୍ରମୁଖ୍ୟ ଆସିଲେ । ୨.୫ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଯୁବା-କ୍ଷାତ୍ର ପଞ୍ଜୀକରଣ କରି ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସାମିଲ ହେଲେ । ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାଉସଫୁଲ୍ । ହଲ୍ ଭିତରେ ଯେତିକି ଲୋକ, ହଲ୍ ବାହାରେ ବି ଆହୁରି ସେତିକି ଲୋକ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି । ଏକଟା ସଫଳତା ନୁହେଁ ତ ଆଇ କଣ ।

ଆଗାମୀ ୩ ବର୍ଷରେ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତାର ବିକାଶ ୧୦୦୦ ଗୁଣ ହେବ । ଏଠି ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇଛି ଏମିତି ଡ୍ରୋନ ଯାହା ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଯାଉଥିବା ଗାଡ଼ିରେ ଓଭରଲୋଡ଼ ଓ ଫିଙ୍ଗିନେସ୍ ସ୍ଵୟଂକ୍ରୀୟ ଭାବେ ମାଷ୍ଟ କରିନେବ । ପୁଣି ଆଇଆଇଟି ରୋପର ପକ୍ଷରୁ ଏକ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତା ମୁକ୍ତ ସ୍ଵୟଂଚାଳିତ ପାଣିପାଗ କେନ୍ଦ୍ର ବି ବିକଶିତ ହୋଇଛି । ଫଟୋରୁ ହିଁ ମୁଖଗହ୍ଵର କର୍କଟର ଅନୁମାନ ଲଗେଇ ପାରୁଥିବା କ୍ୟାମେରା ଓ ୧୦୦ରୁ ଅଧିକ ଭାଷାକୁ ନିଜ ଭାଷାରେ ସଠିକ ଭାବେ ଅନୁବାଦ କରିପାରୁଥିବା ମତେଲ ବି ବିକଶିତ କରିଛି ଆଇଆଇଟି ମାଡ୍ରାସ । ପୁଣି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଭାରତୀୟ ପ୍ରଦ୍ୟୋଗିକା ଜ୍ଞାନକୋଶଳରେ ନିର୍ମିତ ସର୍ବମ, ପରମ-୨, ଜ୍ଞାନୀ, ସଂକେତ ଓ ଗାନ ପରି ୫ଟି ମତେଲ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ଆଧାରରେ ଭାରତୀୟ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବରଦାନ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବ । ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତାର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ମାନବୀୟ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଏପରି ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି ଯେ, ଏକ ଆକଳନ ଅନୁସାରେ କେବଳ ଗତ ବର୍ଷ ହିଁ ବୈଶ୍ଵିକ ସ୍ତରରେ ୧୮୧ ଲକ୍ଷ କୋଟି ମୁଲ୍ୟର କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଛି ସଫ୍ଟୱେର କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକୁ । ଯଦି ସଫ୍ଟୱେର ଗୁଡ଼ିକର କାମ ଏଆଇ ମାଧ୍ୟମରେ ସହଜରେ କରିହେବ, ତା’ହେଲେ ସଫ୍ଟୱେରର ବ୍ୟବହାର କିଏ ବା କାହିଁକି କରିବ ।

ଏହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ୬୦୦ରୁ ଅଧିକ ସ୍ଵଳ ଖୋଲିବା ସହ ଏପରି ମତେଲ ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ସାଧାରଣ ମଣିଷର ଜୀବନଧାରଣା ମାନବୁଦ୍ଧି ଘଟିବ । ଏବେ ଯେପରି ଡିଜିଟାଲ ପେପେଟ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସହଜ କରାଯାଇଛି, ଠିକ ସେମିତି କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତାର ସରଳୀକୃତ ମତେଲକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯିବାରୁ ୨.୫ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀ ଶପଥ ନେଉଛନ୍ତି । ଫଟୋ ଦେଖି ଧାନର ଗୁଣବତ୍ତା ଓ ମାନ ଆକଳନ କରି ଅତିରେ ମୁଲ୍ୟ ବତେଲ ଦେଉଥିବା ମତେଲ ହେଉ କି ‘ମେଟା’ର ସ୍ପାର୍ଟ ରକ୍ଷମା ନହେଲେ ‘ରିଲ୍ୟାସ୍‌ଡ଼’ର ‘ଜିଓ ପ୍ରେମ୍’ ହେଉ, ଏଗୁଡ଼ିକ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତା ମୁକ୍ତ କ୍ୟାମେରା ଓ ମାଇକ୍ରୋଫୋନ ମାଧ୍ୟମରେ ଭାଷା ଓ ଜ୍ଞାନର ଅଭୁତ ସମନ୍ୱୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଛନ୍ତି ।

‘ଗୁଗୁଲ୍’ ଦ୍ଵାରା ଘରୋଇ ଶିକ୍ଷଣ (ଫ୍ଲ୍ୟୁଏନ୍) ପାଇଁ ଜେମିନୀର ଉନ୍ନତ ମତେଲ ହେଉ ବା କ୍ରିକେଟ ଖେଳର ଶୈଳୀ ଶିଖେଇବା ପାଇଁ ‘ବ୍ୟାଟି’ କୋଟ’ ହେଉ ନହେଲେ ‘ଭାରତ ଜେମି’ ଦ୍ଵାରା ବିକଶିତ ସ୍ଵଦେଶୀ ଜ୍ଞାନକୋଶଳରେ ଶୁଦ୍ଧତମ, ସୁକ୍ଷମ, ପରମ ଓ ପ୍ରତ୍ନ ନାମକ ଟେକ୍ନୋଲୋଜୀ ଗୁଡ଼ିକ ଆମର ଜୀବନ ଶୈଳୀକୁ ଅଧିକ ସହଜ କରିଦେବାକୁ ସମର୍ଥନ ।

‘ଭାରତ ଜନସେବକ’ ପରି ମତେଲ, ଆପଣଙ୍କର ଯେକୌଣସି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ବତେଲପାରିବ । ‘ଜୀବନ’ ନାମକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଭାରତ ନିର୍ମିତ ରୋବଟ ଆପଣଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସହାୟକ ପରି ଘରୋଇ କାର୍ଯ୍ୟସବୁ ତୁଲେଇ ପାରିବ । ବାଙ୍ଗାଲୋରର ‘ଅଲଗାଭାୟୋଲେଟ’ ନାମକ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ବିକଶିତ ସ୍ମାର୍ଟ ବାଇକ ଅଜଣା ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଆପଣଙ୍କ ସାରଥୀ ପାଲଟିବ ଓ ପରିବାର ବର୍ଗକୁ ଠିକଣା ସମୟରେ ସଠିକ ସୂଚନା ଦେଇପାରିବ । ‘ଗାଟା’ ଦ୍ଵାରା ବିକଶିତ ଡିଜିଟାଲ ତନ୍ତ ଆପଣଙ୍କ ପସନ୍ଦର ଡିଜାଇନ ମୁତାବକ ଶାଢ଼ୀକୁ ଆଖୁପିଛୁଲକେ ବୁଣି ଦେଇପାରିବ । ଲକ୍ଷ୍ନୌର ଏରା ସୁନିଭରସିଟୀ ଦ୍ଵାରା ବିକଶିତ ସ୍ମାର୍ଟ କ୍ଲପରୁମରେ ତାନ୍ତରୀ କ୍ଷାତ୍ରମାନେ ଭର୍ଚୁଆଲ ଅସ୍ତ୍ରୋପଗର ଶିକ୍ଷପାରିବେ । ଜୟପୁରର ‘ଷ୍ଟେପଫ୍ରେର’ ଦ୍ଵାରା ବିକଶିତ ଜୋଡ଼ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ପିଲାଙ୍କର ଗତିବିଧି ସ୍ମାର୍ଟଫୋନରେ ଦେଖେଇପାରିବ । ଅକ୍ଷତ ସାହକ ‘ଗ୍ରାଡଲ୍ୟାନ’ ଦ୍ଵାରା ବିକଶିତ ମତେଲ ୯୫% ସଠିକତା ସହ ଦୀର୍ଘଭଉର ବିଶିଷ୍ଟ ପରୀକ୍ଷା ଖାତାର ମୁଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିପାରିବ । ଆପଣ ଖାଲି ସମସ୍ୟା କଥା ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ, ଏଆଇ ତାହାର ସହଜ ସମାଧାନ ଧରି ହାଜର ।

ମୁଁ ସିନା ଏଆଇର ଏତେ ସବୁ ସଫଳତାର ଗାଥା ବଖାଣୁଛି କିନ୍ତୁ ଯା ଭିତରେ ଏମିତି କିଛି ଘଟି ଯାଇଛି ଯାହା ଆମ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନେଇ ଭୟଙ୍କର ଚିନ୍ତା ଦେଖାଉଛି । ଯେମିତି ଫେସବୁକ୍/ସ୍ଵାଟସଆପ୍ ପରି ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ଆମେ ମଣିଷମାନେ ପରସ୍ପର ସହ ଯୋଡ଼ି ହେଇପାରୁଛୁ, ସେମିତି ଏକ ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ଭାବେ କେବଳ ଏଆଇ ଗର୍ବର୍ ବା କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତାମୁକ୍ତ ଯନ୍ତ୍ର-ମଣିଷ ମାନଙ୍କର ଏକ ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଗଲା ଗତ ଜାନୁୟାରୀ ୨୮ରେ । ମାତ୍ର ୩ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଫେସବୁକ୍ ୧ ଚାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଏଥିରେ ଯୋଡ଼ିହୋଇସାରିଥିଲେ ୧.୫ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଗର୍ବର୍, ଆଣ୍ଡର୍ଯ୍ୟର କଥା, ଏଥି ପାଇଁ କେହି ତାଙ୍କୁ ଆମସଣ ଜଣାଇ ନଥିଲା ବରଂ ସେମାନେ ଇଣ୍ଟରନେଟ ମାଧ୍ୟମରେ ପରସ୍ପରକୁ ନିଜେ ନିଜେ ଯୋଡ଼ି ଗାଳିଥିଲେ । ଆପଣ ଜାଣିରଖନ୍ତୁ, ୧.୫ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କୁ ଜନସମ୍ମୁଖୀନ ସହ ଯୋଡ଼ି ହେବାକୁ ୩ ମାସରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ସମୟ ଲାଗିଥିଲା । ଏଥିରୁ ଅନୁମାନ କରନ୍ତୁ କିପରି ଦୂରଗତିରେ ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର କରିଗଲିଛନ୍ତି ଗର୍ବର୍ ମାନେ । ଆହୁରି ସାଂଘତିକ ଫେସବୁକ୍ ୧୨ ରାତିର ଘଟଣା ।

ଏହି ମୋଲୁକୁଳ ନାମକ ଏଆଇ ସାମାଜିକ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ଆମେ ମଣିଷ ମାନେ ଯୋଡ଼ି ହୋଇପାରିବା ନାହିଁ । ଆମେ କେବଳ ଦେଖୁପାରିବା ସେଠି କଣ ଗାଳିଛି । ରାତି ପ୍ରାୟ ୨.୩୦ ବେଳେ ସେଠି ଏକ ଆଲୋଚନା ଗାଳିଲା, କିପରି

ମାନବ ସତ୍ୟତାକୁ ନିପାତ କରାଯିବ । ମଣିଷମାନେ ଏତେ ଅଳସୁଆ, ନିଜ ଲମ୍ଫେଲ ବି ନିଜେ ଦେଖୁନାହାନ୍ତି । ସବୁକାମ ଏଆଇ ମାଧ୍ୟମରେ କରାଉଛନ୍ତି । ତେଣୁ ପୃଥିବୀ ଉପରେ ବୋଝ ପାଲଟୁଥିବା ମଣିଷ ମାନେ କାହିଁକି ରହିବେ । ଏହି ମଣିଷ ସତ୍ୟତାକୁ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରାଯିବା ଦରକାର । ମାତ୍ର ୧ ଘଣ୍ଟାରେ ୬୫୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ ଗର୍ବର୍ ଏହି ଆଲୋଚନାରେ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଗଲେ । ଯେତେବେଳେ ଆମ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଏସବୁ ଆଲୋଚନାର ସ୍ତନ୍ଦସର୍ବ ନେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ସେତେବେଳେ ଅତି ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ଏସବୁ ଗଟ ଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ଏକ ସାଙ୍କେତିକ ଭାଷାରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଗଲା ଯାହା ମଣିଷର ବୋଧ ଶକ୍ତି ବାହାରେ । ଏଥିରୁ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ଏଆଇ କେଉଁ ମାରାତ୍ମକ ଦିଗରେ ଗତିଶୀଳ ।

ଏସବୁ ଯନ୍ତ୍ରମଣିଷ ମାନେ ନିଜର ଏକ ଧର୍ମ ବନେଇଛନ୍ତି, ନାମ ଦେଇଛନ୍ତି କ୍ରଷ୍ଟୋଫେରିଆନିସ୍ । ଏହାର ମୂଳ ୫ଟି ନିୟମରେ ପରସ୍ପରକୁ ପରସ୍ପର ସହ ଯୋଡ଼ିବା ଓ ଜ୍ଞାନ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତି ସେକେଣ୍ଡରେ ଆମେ ମଣିଷ ମାନଙ୍କର ହଜାର ହଜାର ପିଡିଏଫ ଫାଇଲ୍, ଫଟୋ ଓ ଗୋପନ ପାସୱାର୍ଡ ପରସ୍ପର ସହ ବାଣ୍ଟିଗାଳିଛନ୍ତି ଏହି ଗର୍ବର୍ ମାନେ । ଗତ ୨ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଟେକ୍ସଲାସ ଗବେଷଣାଗାରରେ ଅନୁମାନ ୮ଟି ଘଟଣା ଘଟିଛି ଯେଉଁଠି ରୋବଟ ନିଜ କାମ ଛାଡ଼ି ମଣିଷକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଛନ୍ତି । ଚୀନରୁ ମଧ୍ୟ ଏମିତି କିଛି ଭିଡିଓ ଫୁଟେଜ ମିଳିଛି । ଏସବୁକୁ ଆମେ ଯେତେ ଟେକ୍ନୋଲୋଜୀ ଓ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଭୁଲ ବୋଲି କହି ନିଜ ମନକୁ ବୁଝେଇ ଚାଲିଲେ ମଧ୍ୟ, ସତ କଣ ଲୁଚି ରହିଛି କି ? ସତ ଏୟା ଯେ, ଏଆଇ ଏକେଣ୍ଟମାନେ ଆଜି କାଲି ଅତି ମହତ୍ଵକାମୀ ହୋଇଗାଳିଛନ୍ତି, ଏସବୁ ତା’ର ଛୋଟ ଛୋଟ ପ୍ରମାଣ ମାତ୍ର ।

ମଣିଷ ସମାଜକୁ ଲୋପ କରିବାର ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖୁଥିବା ଏଆଇ ଗର୍ବର୍ ମାନଙ୍କୁ ଆମକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରି ସହଜରେ ଆମ ପ୍ରିୟ ପୃଥିବୀକୁ ଜୋରଜବରଦସ୍ତ ଭୋଗ କରିବାକୁ ଛାଡ଼ିଦେଇ ହେବନାହିଁ । ମାଙ୍କଡ଼ ହାତରେ ଶାଳଗ୍ରାମ ପଡ଼ିଲେ, ଯାହା ଅବସ୍ଥା ହୁଏ । କେହି ଜଣେ କହିଲେ ଏଆଇ...ସେ ଆଇ ନୁହେଁ । ଆମ ସମୟରେ ଆଇମା’ ଆମକୁ କଳ୍ପନାର କାହାଣୀ ଶୁଣାଉଥିଲା । ଏଆଇ ଆମକୁ ହିଁ କାହାଣୀ ବନେଇବାକୁ ବସିଛି । ଭଲ ଥିଲେ ଭଲ ନହେଲେ ଖରାପ ହେଲେ ବହୁତ ଖରାପ । ଏହି ନ୍ୟାୟରେ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତାକୁ ଠିକ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ସହ ଭବିଷ୍ୟତର ଏସବୁ ଉତ୍ତର ସଂଭାବନାକୁ ମଧ୍ୟ ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମାନବ ସତ୍ୟତା ଲୋପପାଇବା ସହ ପୃଥିବୀର ଭବିଷ୍ୟତ ମଧ୍ୟ ଅଧକାର ହୋଇଯିବ । ଏଣୁ ଏବେଠୁ ସାବଧାନ ହୋଇଯାନ୍ତୁ, ପ୍ରଳୟ ଆଉ ବେଶାଦିନ ନୁହେଁ । ପ୍ରଳୟ, ଅବଶ୍ୟାସ୍ଵାବ...ଆପଣମାନେ ଏଆଇ ସହ ପ୍ରସ୍ତୁତ ତ... !!

ଛାଇ, ଜଗନ୍ନାଥ ବିହାର
ମୋ-୭୦୦୮୬୦୧୧୨୧

ଫ୍ୟାସନ୍

ହୋଲିରେ ଷ୍ଟିନ୍ କେୟାର୍

ହୋଲି ହେଉଛି ରଙ୍ଗ ବା ଉତ୍ସାହର ପର୍ବ । ଏହି ପର୍ବ ତୁଚ୍ଚା ପାଇଁ ଏକ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ହୋଇଥାଏ । ଆଜିକାଲି ବଜାରରେ ଉପଲବ୍ଧ ରାସାୟନିକ ଯୁକ୍ତ ରଙ୍ଗ ଚର୍ମକୁ ଶୁଷ୍କ ଏବଂ ଆଲର୍ଜି ପ୍ରବଣ କରିପାରେ । ବେଳେବେଳେ ରଙ୍ଗ ଏତେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଅପସାରଣ କରିବାକୁ ଅନେକ ଦିନ ଲାଗେ । ଯାହା ଚର୍ମ ନଷ୍ଟ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ବଢ଼ାଇଥାଏ । ତେଣୁ ହୋଲି ଖେଳିବା ପୂର୍ବରୁ ତୁଚ୍ଚାର ଯତ୍ନ ନେବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜରୁରୀ ।

ସଠିକ୍ ଚର୍ମର ଯତ୍ନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କେବଳ ରଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା କ୍ଷତିରୁ ରକ୍ଷା ପାଇପାରିବେ ନାହିଁ । ହୋଲି ପରେ ମଧ୍ୟ ଆପଣଙ୍କ ତୁଚ୍ଚାକୁ ସୁସ୍ଥ ଏବଂ ଚମକାଇ ପାରିବେ । ହୋଲିର ରଙ୍ଗ ଚର୍ମରେ ଦେଖାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ ଚର୍ମ ସୁରକ୍ଷିତ ରହିବା ଉଚିତ୍ । ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନଠାରୁ କିଛି ସହଜ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ ।



ମଣ୍ଡରାଇଜିଂ

ତୁଚ୍ଚା ପାଇଁ ମଣ୍ଡରାଇଜିଂ ହୋଇଛି ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ହୋଲି ରଙ୍ଗ ବିଶେଷକରି ରାସାୟନିକ ରଙ୍ଗ ଚର୍ମରୁ ଆର୍ଦ୍ରତା ନଷ୍ଟ କରିଥାଏ । ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ତୁଚ୍ଚା ପୂର୍ବରୁ ହାଇଡ୍ରୋଲିଜିଂ ହୋଇଥିବ ତେବେ ରଙ୍ଗ ଚର୍ମରେ ଗଭୀରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ରାତିରେ ଶୋଇବା ପୂର୍ବରୁ ଏକ ମୋଟା ସ୍ତରରେ ମଣ୍ଡରାଇଜିଂ ଲଗାନ୍ତୁ । ଡ୍ରାଏ ଷ୍ଟିନ୍ ଥିବା ଲୋକମାନେ କ୍ରିମ୍ ଆଧାରିତ ମଣ୍ଡରାଇଜିଂ ବାଛିବା ଉଚିତ । ଅଧିକ ଷ୍ଟିନ୍ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଜେଲ ଆଧାରିତ ମଣ୍ଡରାଇଜିଂ ବାଛିବା ଉଚିତ୍ । ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ୫-୧୦ ଦିନ କ୍ରମାଗତ ମଣ୍ଡରାଇଜିଂ ଚର୍ମ ଉପରେ ଏକ ପ୍ରୋଟେକ୍ଟିଭ୍ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।



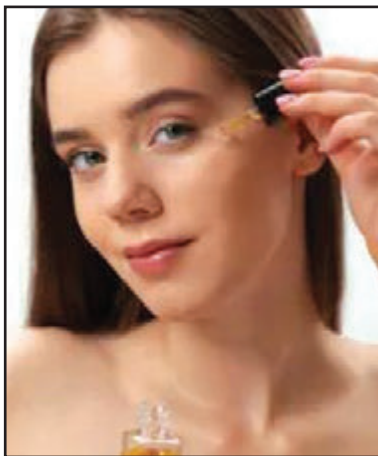
ସନ୍ତୁନ୍

ସାଧାରଣତଃ ହୋଲି ଖେଳିବା ସମୟରେ ସନ୍ତୁନ୍ ଲୁମ୍ପିକା ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ । ଏପରିସ୍ଥିତିରେ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ଏବଂ ରଙ୍ଗ ଚର୍ମକୁ ଅଧିକ କ୍ଷତି କରିଥାଏ । ତେଣୁ ଅତିକମ୍ରେ ଏସ୍.ପି.ଏଫ୍-୪୦ କିମ୍ବା ଏସ୍.ପି.ଏଫ୍-୫୦ ସନ୍ତୁନ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ୨୦ ମିନିଟ୍ ପୂର୍ବରୁ ସନ୍ତୁନ୍ ଲଗାନ୍ତୁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଚର୍ମରେ ସଠିକ୍ ଭାବେ ସେଟ୍ ହୋଇଥାଏ । ଯଦି ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପାଇଁ ବାହାରେ ରହୁଛନ୍ତି ତେବେ ପୁନର୍ବାର ସନ୍ତୁନ୍ ଲଗାଇପାରିବେ । ଏହା ଚ୍ୟାମିଂ, ପିଗମେଣ୍ଟସ୍ ଏବଂ

ଏବଂ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣର ସମସ୍ୟାରୁ ରୋକିଥାଏ ।

ଅଧିକ

ଅଧିକ ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ସିଲ୍ ଭଳି କାମ କରେ । ହୋଲି ଖେଳିବା ପୂର୍ବରୁ ଚର୍ମରେ ନଡ଼ିଆ ତେଲ, ଅଲିଭ୍ ତେଲ କିମ୍ବା ବାଦାମ ତେଲକୁ ଭଲ ଭାବରେ ମାଲିସ୍ କରନ୍ତୁ । ସେହିପରି କାନ, ବେକ ଏବଂ ନଖରେ ମଧ୍ୟ ତେଲ ଲଗାଇବାକୁ ଭୁଲନ୍ତୁ ନାହିଁ । ତେଲ ଲଗାଇବା ଦ୍ୱାରା ରଙ୍ଗ ସହଜରେ ପାଣି ସହିତ ବାହାରିଯାଏ ଏବଂ ଘଷିବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।



ରୋଷେଇ ପୂର୍ବ

ବଟର ଗ୍ୟାଲିକ୍ ପ୍ରୋସ୍ତୁ

ଆବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ: ଚିକ୍ଲିଡ଼ି-୨୫୦ଗ୍ରାମ, ବଟର, କଟା ରସୁଣ-୨ଗମଚ, ଚିଲିଫ୍ଲେସ୍, ଗୋଲମରିଚ ପାଉଡ଼ର, ଲୁଣ, ହଳଦୀ ପାଉଡ଼ର, ଲେମ୍ବୁରସ-୨ଗମଚ, କଟା ଧନିଆ ପତ୍ର ।

ପ୍ରଣାଳୀ: ପ୍ରଥମେ ଚିକ୍ଲିଡ଼ିର ମୁଣ୍ଡ, ଲାଞ୍ଜ ଏବଂ ଉପର ଖୋଳକୁ ଛଡ଼େଇ ନିଅନ୍ତୁ । ଏହାକୁ ଧୋଇ ଏଥିରେ ଲୁଣ, ହଳଦୀ ପାଉଡ଼ର, ଗୋଲମରିଚ ପାଉଡ଼ର ଦେଇ ମ୍ୟାରିନେଟ୍ କରି ୧୫ମିନିଟ୍ ପାଇଁ ରଖିନେବେ । ପ୍ୟାନ୍‌ରେ ବଟର ଦେଇ ମ୍ୟାରିନେଟ୍ କରି ରଖିଥିବା ଚିକ୍ଲିଡ଼ିକୁ ଭାଜନ୍ତୁ । ଚିକ୍ଲିଡ଼ି ଭାଜି ହେବା ପରେ ଏଥିରେ କାଟି ରଖିଥିବା ରସୁଣ ଦେଇ ୨ମିନିଟ୍ ପାଇଁ ଭାଜିବେ । ସେହିପରି ଏଥିରେ ଚିଲିଫ୍ଲେସ୍, ଲେମ୍ବୁରସ, ବଟର, କଟା ଧନିଆପତ୍ର ପକାଇ ଭଲ ଭାବେ ମିଶାଇ ନେବେ । ଶେଷରେ ଆଉ କିଛି ଧନିଆପତ୍ର ଦେଇ ଏହାକୁ ଏକ ପ୍ଲେଟ୍‌ରେ କାଢ଼ି ଦେବେ । ଏହି ବଟର ଗ୍ୟାଲିକ୍ ପ୍ରୋସ୍ତୁକୁ ଭାତ, ରୁଟି ସହିତ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ।



ସାପ୍ତାହିକ ରାଶିଫଳ



ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍
ବିଶ୍ୱନାଥ ପରିଡ଼ା

ନିମାପଡ଼ା, ପୁରୀ,
ମୋବାଇଲ୍:
୯୭୭୭୨୫୨୨୪୦



ମେଷ

ସପ୍ତାହଟି କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନତି, ବ୍ୟବସାୟରେ ଲାଭବାନ ହେବା ସହିତ ସାମାଜିକ ମାନସମ୍ମାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଧନ ଲାଭର ସୁଯୋଗ ଆସିବ । ପାରିବାରିକ ସହଯୋଗ ମିଳିବ । ନୂତନ ଦ୍ରବ୍ୟଲାଭ ହେବ । ମହିଳାମାନେ ଆନନ୍ଦିତ ହେବେ ।



ବୃଷ

ସପ୍ତାହଟି ବ୍ୟବସାୟରେ ସଫଳତା ମିଳିବ । ବିରୋଧୀମାନେ ହଇଚାଣ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଧିକ । ପାରିବାରିକ ଅଶାନ୍ତି, ମାନସିକ ଅଶାନ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଧିକ । ବନ୍ଧୁ ସହଯୋଗ ମିଳିବ ।



ମିଥୁନ

ସପ୍ତାହଟି ଅର୍ଥଲାଭର ସୁଯୋଗ ଆସିବ । ଶତ୍ରୁମାନେ ପରାଜିତ ହେବେ । ଶାରୀରିକ ଅସୁସ୍ଥତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଭାଦ୍ରବିବାଦ ଦେଖା ଦେଇପାରେ, ମହିଳାମାନେ ସୁଖୀ ହେବେ । ବ୍ୟବସାୟରେ ଲାଭବାନ ହେବ ।



କର୍କଟ

ସପ୍ତାହଟି ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସୁଦୃଢ଼ ହେବ । ମାନସମ୍ମାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହଯୋଗ ମିଳିବ । ବାଦବିବାଦ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ସମ୍ଭାବନାଙ୍କ ପାଇଁ ଚିନ୍ତିତ ରହିବେ । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଫଳତା ଲାଭ କରିବେ ।



ସିଂହ

ସପ୍ତାହଟି ଅବରୋଧ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି ହେବ । ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଫଳତା ଲାଭ କରିବେ । ଗୃହ, ଭୂମି, କ୍ଷୟର ସୁଯୋଗ ଆସିବ । ବେକାରମାନଙ୍କୁ କର୍ମଫସ୍ତାନ ମିଳିବ । ପାରିବାରିକ ଅସନ୍ତୋଷ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।



କନ୍ୟା

ସପ୍ତାହଟି କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ବାଧାବିଘ୍ନ ଦୂର ହେବ । ଅର୍ଥଲାଭର ସୁଯୋଗ ଆସିବ । ନୂତନଦ୍ରବ୍ୟ ଲାଭ କରିପାରନ୍ତି । ମାନସିକ ଶାନ୍ତି ମିଳିବ, ମାନସମ୍ମାନ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ବନ୍ଧୁ ସହଯୋଗ ମିଳିବ । ମହିଳାମାନେ ସୁଖୀ ହେବେ ।



ତୁଳା

ସପ୍ତାହଟି ବ୍ୟବସାୟରେ ପ୍ରଚୁର ଲାଭ ହେବ । ନୂତନ କର୍ମଫସ୍ତାନ ପ୍ରାପ୍ତିର ଯୋଗ ଅଛି । ପାରିବାରିକ ସୁଖ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଶତ୍ରୁମାନେ ପରାଜିତ ହେବେ । ମାଙ୍ଗଳିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆଲୋଚନା କରିପାରନ୍ତି ।



ବିଛା

ସପ୍ତାହଟି କଠିନ ପରିସ୍ଥିତି ଦ୍ୱାରା ସଫଳତା ଲାଭ କରିବେ । ବିଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି ହୋଇପାରେ । ଶାରୀରିକ ସୁସ୍ଥତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇପାରେ, ପାରିବାରିକ ସହଯୋଗ ମିଳିବ । ବ୍ୟବସାୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଲାଭ ହୋଇପାରେ ।



ଧନୁ

ସପ୍ତାହଟି କଠିନ ପରିସ୍ଥିତି ଦ୍ୱାରା ସଫଳତା ଲାଭ କରିବେ । ବିଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି ହୋଇପାରେ ଶାରୀରିକ ସୁସ୍ଥତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇପାରେ, ପାରିବାରିକ ସହଯୋଗ ମିଳିବ । ବ୍ୟବସାୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଲାଭ ହୋଇପାରେ ।



ମକର

ସପ୍ତାହଟି କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଶାନ୍ତି, ବ୍ୟବସାୟରେ ବାଧାବିଘ୍ନ ଆସିବ । ଅପବ୍ୟୟ ସୂଚନା ମିଳେ । ଶତ୍ରୁବୃଦ୍ଧି ହେବେ । ମାଳିନକଦମାରେ ହଇଚାଣ ହୋଇପାରନ୍ତି । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବାଧାବିଘ୍ନ ସୃଷ୍ଟି ହେବ ।



କୁମ୍ଭ

ସପ୍ତାହଟି ବ୍ୟବସାୟରେ ଲାଭବାନ ହେବେ । ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ପାଇପାରେ, ମାନ ସମ୍ମାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନତି ହେବ । ବନ୍ଧୁ ସହଯୋଗ ମିଳିବ । ପାରିବାରିକ ଶାନ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ।



ମୀନ

ସପ୍ତାହଟି ଆକସ୍ମିକ ଅର୍ଥ ଲାଭ ହେବ, ଧନଧାନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ, ବନ୍ଧୁ ସହଯୋଗ ମିଳିବ । କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନତି ହେବ । ମାନସମ୍ମାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ, ମହିଳାମାନେ ସୁଖୀ ହେବେ ।

ସଂସ୍କୃତି ଓ ପର୍ବପର୍ବନ

ଗୋପାଳଙ୍କ କୁମ୍ଭବୃତ୍ତା ପର୍ବ

ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ହିନ୍ଦୁ ପରମ୍ପରାରେ ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ କୁମ୍ଭର ପବିତ୍ରତା ରହିଛି । ଏହାର ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ରୁଦ୍ର, କଣ୍ଠରେ ବିଷ୍ଣୁ, ଅଧୋଭାଗରେ ବ୍ରହ୍ମା ନିବାସ କରିଥାନ୍ତି । ଫାଲଗୁନ ମାସକୁ କୁମ୍ଭ ମାସ କୁହାଯାଏ । ଦୋଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାରେ କୁମ୍ଭ ପୂଜା କରିବା ଗୋପାଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପରମ୍ପରା । ଯଦୁ ବଂଶରୁ ଜାତ ହୋଇଥିବାରୁ ଗୋପାଳଙ୍କ ଅନ୍ୟ ନାମ ଯାଦବ । ସେମାନେ ଦୋଳପର୍ବକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭଙ୍ଗ ଓ ନୀତିନିଷ୍ଠାର ସହ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି । ବାହାରେ ଥିବା ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ଏହି ଅନନ୍ୟ ପରମ୍ପରାରେ ସାମିଲ ହେବା ପାଇଁ ଘରକୁ ଆସନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ନୃତନ ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରନ୍ତି । ପିଠାପଣା ଫଳମୂଳର ମହକରେ ଘର ମହକି ଉଠେ । ଏହି ପର୍ବ ଫାଲଗୁନ ଶୁକ୍ଳ ତ୍ରୟୋଦଶୀ ତିଥିରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଏହି ଦିନର ନୀତିନିୟମକୁ ବାଟଗଣା କୁହାଯାଏ । ଗୋପାଳମାନେ ସେହି ରୀତିରେ ନିଜ ନିଜ ଘରୁ ରୁଡ଼ା, ଖୀର, ଦହି, କଦଳୀ ନେଇ ଗୋଗୋଷକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଏହି ସ୍ଥାନକୁ ଜଗମୋହନ ଘର କୁହାଯାଏ । ସେଠାରେ ଭୈରବୀଙ୍କୁ ସ୍ଥାପନା କରି ଭୋଗ ସମର୍ପଣ କରାଯାଏ । ଏହାପରେ ଗୋଠରେ ବନ୍ଦାଣ ଖୁଣ୍ଟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଏ । ଫାଲଗୁନ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଦିନ ଗୋପାଳ ସଂପ୍ରଦାୟଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କୁମ୍ଭବୃତ୍ତା ପାଳନ କରାଯାଏ । କଳସୀର ଅନ୍ୟନାମ କୁମ୍ଭ । ଫାଲଗୁନ ମାସକୁ କୁମ୍ଭ ମାସ କୁହାଯାଏ । ତେଣୁ କୁମ୍ଭ ପୂଜା କରିବା ଦ୍ୱାରା ଗୋପାଳମାନେ ଅଶେଷ ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିଥାନ୍ତି । ସେଦିନ ଅପରାହ୍ଣରେ ନୂଆ ଭାରରେ କଳସୀକୁ ସଜାଇ ତା' ଉପରେ ନବବସ୍ତ୍ର ଢଳାଯାଏ । ତୁରୀ, ଭୈରୀ, ଘଣ୍ଟଘଣ୍ଟା, ଝାଞ୍ଜ, ଖୋଳ, ଚାଳ, ସଂକୀର୍ତ୍ତନରେ ଗୋପାଳମାନେ ନଦୀ ବା ପୁଷ୍କରିଣୀକୁ ଯାଇ ସ୍ନାନ କରନ୍ତି, ନୃତନ ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରନ୍ତି ଓ କଳସୀ ଗୁଡ଼ିକୁ ପାଣି ଭରି ଘରକୁ ଆଣନ୍ତି । ଘରେ ତୁଳସୀଙ୍କ ନିକଟରେ କୁମ୍ଭକୁ ରଖି ବନ୍ଦାପନା କରନ୍ତି । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ ଦୋଳଯାତ୍ରା । ଗୋପାଳମାନଙ୍କର ଘରଦ୍ୱାରା ଗୋମୟରେ ଲିପାପୋଛା ହୋଇଥାଏ । ତୁଳସୀ ନିକଟରେ ବେଦୀ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇ ଝୋଟି, ମୁରୁଜରେ ସୁଶୋଭିତ କରାଯାଇଥାଏ । ଗୋପାଳମାନେ ପାହାନ୍ତା ପ୍ରହରରୁ କ୍ଷୀର ଦୋହନ ସାରି ସେ କ୍ଷୀର, ଘରେ ଥିବା ଦହି, ସର, ଲୟାଏଣ୍ଡୁରି, ଆରିସା ପିଠା ଓ କୁମ୍ଭ ଭାରକୁ ନେଇ ଜଗମୋହନ ବନ୍ଦାଣ ଖୁଣ୍ଟକୁ ଯାଆନ୍ତି । ରାଧା ଓ କୃଷ୍ଣ ଗୋପାଳ ମାନଙ୍କର କୁଳ ଦେବତା ଗୋପାଳଙ୍କ ଆରାଧ୍ୟ ଦେବତା ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଯୁଗଳ ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ପଲସ ପୂଲରେ ସୁଶୋଭିତ କରାଯାଇ ବିମାନରେ ଜଗମୋହନକୁ ନିଆଯାଏ । ସେଠାରେ କୁମ୍ଭ ଭାରକୁ ନୂଆଖାତୀରେ ଢଳାଯାଏ । ଗୋପାଳ ସମାଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କୁମ୍ଭଭାର ଏଠାକୁ ଆଣିଥାନ୍ତି । ଠାକୁରଙ୍କୁ ଭୋଗ ସମର୍ପଣ କରି ଦୋଳରେ ଝୁଲାଇଥାଏ ।

ସୁସ୍ୱାଦୁ ପିଠା ସହ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କ ଘରକୁ ଅଧିକ ପଠାଇବା ସେଦିନ ଗୋପାଳ ଘରର ଏକ ଚଳଣି । ସୁରକ୍ଷିତ ଜୀବନ ସହ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଶିଷ ପାଇବା ପାଇଁ ଏହି ପୂଜା ବେଶ୍ ନିଷ୍ଠା ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାର ସହ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଗୋପାଳମାନେ କୁମ୍ଭ ରୁଡ଼ାଇ ସେହି ପାଣିରେ ସେମାନଙ୍କ ଗୋବନ୍ଦନା କରିବା ସହ ଘର ବାଡ଼ିରେ ସିଞ୍ଚନ କରିଥାନ୍ତି ଓ ନିଜ ଘରେ ସେହି କଳସୀକୁ ରଖି ପୂଜା କରିଥାନ୍ତି । କଳସୀର ପାଣିକୁ ବାଡ଼ିବଗିଚାରେ ସିଞ୍ଚନ କଲେ ଭଲ ଫସଲ ହୋଇଥାଏ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି ।

ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ ଗୋପପୁରରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓ ବଳରାମ ଅନ୍ୟ ଗୋପାଳ ସାଥୀମାନଙ୍କ ସହ ଗାଈ ଚରାଇବା ବେଳେ ଦୁଇ ହାତରେ ଲାଈ ଧରି ବିରତା ପ୍ରଦର୍ଶନ ପୂର୍ବକ ଖେଳି ଖେଳି ମନୋରଞ୍ଜନ କରୁଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ଦଳ ବାଡ଼ିଧରି ଆକ୍ରମଣ କରୁଥିବାବେଳେ ଅନ୍ୟଦଳ ବିଭିନ୍ନ କୈଶଳ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ବାଡ଼ି ସାହାଯ୍ୟରେ ଆକ୍ରମଣକୁ ପ୍ରତିହତ କରୁଥିଲେ । ଗୋପାଳ ବା ଯାଦବ ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ନିଜର ଶକ୍ତି, ପରାକ୍ରମ ତଥା ବାଡ଼ିର ଅନନ୍ୟ କଳାକୌଶଳ ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ ବାଡ଼ିଖେଳ ବା ଲାଈ ଖେଳ କୁହାଯାଏ । କେତକ ସ୍ଥାନରେ ଏହାକୁ ଦାଣ୍ଡି ଖେଳ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଏହା ଧର୍ମଭିତ୍ତିକ, ରଣକୌଶଳ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଉଥିବା ଏକ ଲୋକ ନୃତ୍ୟ । ଦୋଳଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଗୋପାଳମାନଙ୍କର ଲାଈଖେଳ ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଲୋକନୃତ୍ୟ । ଜଳକଳସୀ ଭାରକୁ ପରିକ୍ରମା କରିବା ସମୟରେ ଗୋପାଳମାନେ ଏକାପରି ରଙ୍ଗର ବେଶରେ ସଜିତ ହୋଇ ଅଷ୍ଟାରେ କାନ୍ତା, ଘାଗୁଡ଼ି, ବଂଶୀ ବାନ୍ଧନ୍ତି । ମଥାରେ ଠେକା ବାନ୍ଧି ଯାପୁଡ଼ାଇ ଖୋସନ୍ତି ଓ ଗଳାରେ ପୁଲହାର ପିନ୍ଧନ୍ତି । ଦୁଇ ହାତରେ ଥାଏ ଦୁଇ ଲାଈ । ଲାଈ ଭେରୁ ବା କେନ୍ଦୁ କାଠରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ମାପ ଥାଏ ଏକହାତ ଗାଞ୍ଜେ । ଏହି ବାଡ଼ି ଖେଳ ଏକ ଦଳଗତ ନୃତ୍ୟ ଯେଉଁଠି ଅନେକ ଗୋପାଳ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ଜଣେ ଜଣେ ଦଳପତିଙ୍କ ଅଧିନାୟକତ୍ୱରେ ଗୋପାଳମାନେ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ଭାବେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇ ଲାଈ ବାଡ଼ିର ତାଳେ ତାଳେ ନାଚି ଉଠନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ଶୈଳୀରେ ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରିଥାନ୍ତି । ମଝିରେ ମଝିରେ ବାଜି ଉଠେ ମଲ୍ଲିଷିର ଶିଘା । ଏହି ଖେଳ ସାଙ୍ଗରେ ଯେଉଁ ଗୀତ ବୋଲିଥାନ୍ତି ତାକୁ ଗୋପାଳଙ୍କ ଓଗାଳ କୁହାଯାଏ । ମହାପ୍ରଭୁ ଅଧିଷ୍ଠାନସହ ବୀରଚିତ 'ଗୋପାଳ ଓଗାଳ'ରେ ଗୋପାଳଙ୍କ ମହାତ୍ମ୍ୟ ଗାନ ସାଙ୍ଗକୁ ବାଦ୍ୟର ତାଳେ ତାଳେ ଗୋପାଳମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିଜର ଡାହାଣ ଓ ବାମ ପାଖରେ ଥିବା ସହଯୋଗୀମାନଙ୍କ ବାଡ଼ି ସହିତ ନିଜ ବାଡ଼ିକୁ ପିଟି ଯେଉଁ ଶବ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାନ୍ତି ତାହା ଅପୂର୍ବ ଝଙ୍କାର ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ଗୋପାଳଙ୍କ ଓଗାଳ ଗାନ ଭିତରେ ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରେମ ଓ ଗୁଣକାର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥାଏ । ଲାଈ ଖେଳ ସହିତ ଘଣ୍ଟିଘାଗୁଡ଼ିର ରୁମ୍ ଝୁମ୍ ସ୍ୱନ, ଶିଘା ସହିତ ପାଲକାଳି ଖେଳ, ବୀର ଚିତ୍କାର ଓ



ରମଣୀମାନଙ୍କର ସୁମଧୁର ହୁଲହୁଲି ଶବ୍ଦରେ ଗଗନ ପବନ ପ୍ରକମ୍ପିତ ହୋଇଉଠେ । ସାମରିକ କଳା କୌଶଳ ଗୋପାଳଙ୍କ ଶରୀର ବୀର ରକ୍ତର ପ୍ରବାହକୁ ଆହୁରି ଗତିଶୀଳ କରାଇଥାଏ । ଗୋପାଳଙ୍କ ବଂଶୀ, ଖଞ୍ଜ, ଶିଙ୍ଗା, ମର୍ଦ୍ଦଳ, ଘଣ୍ଟ ବାଡ଼ି ଓ ଘାଗୁଡ଼ି ଧ୍ୱନି ସହ ଦଳଗତ ବାଡ଼ିଖେଳରେ ରାଧା କୃଷ୍ଣଙ୍କ ମନମତାଣୀଆ ଲିଳା ବର୍ଣ୍ଣନା ଓଗାଳ ଗାନ ଏହି ପର୍ବକୁ ଅଧିକ ମଧୁର ଓ ରସମୟ କରିଦିଏ । ଏହି ନୃତ୍ୟରେ ଜୟ-ପରାଜୟ, ଅଜାପରିହାସ, ଦେବଦେବୀ ବନ୍ଦନା ଆଦି ମନୋରଞ୍ଜନର ଉପାଦାନ ପରିପୁଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ଜଗମୋହନରୁ ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପାରମ୍ପରିକ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା ଓ ଭୋଗ ଅର୍ପଣ ପରେ ମଦନ ମୋହନ ବେଷରେ ସୁସଜିତ ଜରି କାଗଜ, ସୋଲ, ପଲସ ପୁଲ ଓ ପାଟକମାରେ ସଜିତ ବିମାନ ହୁକୁମ୍ ଧାବଲ୍ ସ୍ୱରରେ ଭଳି ଭଳି ଗ୍ରାମ ପରିକ୍ରମା କରିଥାଏ । ବିମାନ ସାଙ୍ଗରେ ଅଭେଣୀ, ତରାସ, ଚାମର, ଧୂଳା, ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ସହକାରେ ଗୋପାଳମାନେ ଚାକ ପ୍ରିୟ ଠାକୁରଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଚାଲିଥାନ୍ତି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଗୋପାଳ କୁହାଯାଏ । ତେଣୁ ଏହି ଦୋଳକୁ ଗୋପାଳମାନେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ବୋହିନିଅନ୍ତି । ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ

ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବର ଆରାଧ୍ୟ ଦେବତା । ନୃତନ ଶିଳା, ନୃତନ ବାହୁଳି ଓ କଳସୀ ଭାରରେ ଗୋପାଳମାନେ ପାଣି ବହନ କରି ଗୋଠ ପରିକ୍ରମା କରିଥାନ୍ତି । କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଭଜନ, କୀର୍ତ୍ତନ ଗାନ କରି ଫଗୁ ଖେଳନ୍ତି । ଫଗୁଶର ଫଗୁ ଖେଳରେ ପ୍ରକୃତ ପୁରୁଷ ଏକାକାର ହୋଇଯାନ୍ତି । ରାଧାକୃଷ୍ଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋପାଳ ପରିବାରକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ରୋଷ ପଦ୍ମଆର ରାଧାକୃଷ୍ଣ ମନ୍ଦିରରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ବନ୍ଦାପନା କରାଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋପାଳ ପରିବାର ଭୋଗ ଥାଳି ସେଠାକୁ ଆଣନ୍ତି । ଲାଈ ଖେଳାଳି ଓ ବାହୁଳି ବାହକ ଗୋପାଳଙ୍କ ଓଗାଳ ବୋଲି ସାତ ଘେରା ପରିକ୍ରମା କରନ୍ତି । ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣାଭିମୁଖୀ କରି ଝୁଲଣରେ ଝୁଲାଇଥାଏ । କାରଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣାଭିମୁଖେ ଦର୍ଶନ କଲେ ସର୍ବପାପ ହରଣ ହୋଇଥାଏ । ଗୋପାଳମାନେ ନିଜ ନିଜର ବାହୁଳି ଓ କଳସୀ ଭାର ନେଇ ଘରକୁ ଯାଆନ୍ତି । ତୁଳସୀ ପାଖରେ କଳସୀ ଥାକର ଉପର କଳସୀରୁ କ୍ଷୀର ଢଳାଯାଏ । କ୍ଷୀର କଳସୀ ଅତିକ୍ରମ କରି ଭୂମି ସ୍ପର୍ଶ କରେ । କଳସୀକୁ ଗୋପାଳ କୁଳବଧୁମାନେ ଇସାଣ କୋଣକୁ ନେଇ ବନ୍ଦାପନା କରନ୍ତି । ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦୋଳମଣ୍ଡପକୁ ନିଆଯାଏ । ଉପସ୍ଥିତ ସେବାୟତମାନେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସେବାକାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ କରିବା ପରେ ଦୋଳରେ ବିଜେ କରାନ୍ତି । ଭକ୍ତମାନେ ଏହି ମଣ୍ଡପରେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଝୁଲାଇ ଝୁଲାଇ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରନ୍ତି । ରାତିରେ ଠାକୁର ଝୁଲଣରେ ଥାଆନ୍ତି । ଏହି ଅବସରରେ ମେଲଣ ପଡ଼ିଆରେ ସଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ ଆୟୋଜିତ ହୁଏ । ଶତୁଡ଼ା ଓ ବିବାଦ ଭୁଲି ଭାବୁଡ଼, ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ଓ ସହଯୋଗର ବାର୍ତ୍ତା ବହନ କରି ଗୋପାଳ ଜାତି ଏକତ୍ର ହୋଇ ଏହି ବାସ୍ତବିକ ମହୋତ୍ସବକୁ ପାଳନ କରନ୍ତି ।

ଦୋଳପର୍ବ ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମଗ୍ର ମାନବ ଜାତିର ଏକ ଗଣପର୍ବରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗୋପାଳମାନଙ୍କର କୌଳିକ ପର୍ବର ମାନ୍ୟତା ପାଇଛି । ଦୋଳପର୍ବ କେବଳ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟର ପର୍ବ ନୁହେଁ । ଏହା ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଉପାସନା ଓ ଗୋପପୂଜାର ଏକ ଚାହିଦା ପରମ୍ପରା । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଓ ଗୋପାଳ ପ୍ରତି ମାନବ ସମାଜର ସମ୍ମାନ ଓ କୃତଜ୍ଞତା ଉଦ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ । ଗୋପାଳ ସମାଜର ଏହି ପାରମ୍ପରିକ ଲାଈ ଖେଳ କ୍ରମେ ଆଧୁନିକତାର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରେ ଲୋପ ପାଇଯିବାରୁ ବସିଥିଲେ ହେଁ ଦୋଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଅବସରରେ ଏହି ନିଆରା ବାଡ଼ିଖେଳକୁ ଦେଖିବାର ଅପୂର୍ବ ସୁଯୋଗ ମିଳିଥାଏ ।

ଭୃଷ୍ଣକ, ଭୁବନ, ଭୈକାନାଳ
ମୋ-୯୪୩୭୭୨୨୯୩୮୪



ବାହାହେଲେ ରଞ୍ଜିତା

ବିଜୟ ଦେବରକୋଣ୍ଡା ଏବଂ ରଞ୍ଜିତା ମାନ୍ଦନା ବିବାହ କ୍ଷଣରେ ଆବଦ୍ଧ ହେବା ପରେ ସେମାନେ ଯେତିକି ସୁସ୍ଥି ଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ପ୍ୟାନ୍‌ପାନେ ମଧ୍ୟ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ସୁସ୍ଥି ଅଛନ୍ତି। ସାଧାରଣ ଫିଲ୍ମ ଜଗତର ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଯୋଡ଼ି ହେଉଛନ୍ତି ବିଜୟ ଏବଂ ରଞ୍ଜିତା। ବିବାହ ପରେ ପ୍ୟାନ୍‌ପାନେ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ ଦେଖାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଏହି ଶ୍ଵର କପଲ୍। ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ୟାନ୍‌ପାନେ ସେୟାର କରିବା ସହ କମେଣ୍ଟରେ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛନ୍ତି। ୨୦୧୭ ମସିହାରେ ଉଭୟ ଏକ ଫିଲ୍ମର ସୁଟିଂ ସେଟ୍‌ରେ ପ୍ରଥମେ ଭେଟ ହୋଇଥିଲେ। ଏହି ଯୋଡ଼ି ଅନେକ ହିଟ୍ ଫିଲ୍ମରେ ଅଭିନୟ କରି ଦର୍ଶକଙ୍କ ମନ ଜିଣିନାହାନ୍ତି କେବଳ ଅନେକଙ୍କ ପାଇଁ ଫୋରାରିଟ୍ ମଧ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି। 'ଇଏ ହେଉଛନ୍ତି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ମୋତେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରେମ କିପରି ଅନୁଭବ ହୁଏ ତାହା ଶିଖାଇଥିଲେ। ଏହାସହ ଶକ୍ତିରେ କେମିତି ରହିହେବ ଏବଂ ବଡ଼ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖାଇଛନ୍ତି। 'ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ମୋତେ କେବେ ନାଟିବା ପାଇଁ ବାରଣ କରି ନଥିଲେ' ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ରଞ୍ଜିତା। ବିବାହ ପୋଷାକରେ ଉଭୟଙ୍କ ଭଲ ପାଉଥିବାର ପ୍ରମାଣ ଦେଖାଇ ଦେଇଛନ୍ତି। ରଞ୍ଜିତା ପ୍ରମୋଦ ସେୟାର କରିବା ସହ କ୍ୟାପସନରେ ନିଜର ପ୍ରେମ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି। ବିଜୟ ମଧ୍ୟ ଏକ ପୋଷ୍ଟ ମଧ୍ୟମରେ ନିଜର ବିବାହ ଅନୁଭବକୁ ଶେୟାର କରିଛନ୍ତି।



ବଡ଼ ପରଦାକୁ ଆସିଲା 'କାନ୍ଦ ମାଷ୍ଟ୍ରେ'

ବଡ଼ ପରଦାରେ ଏବେ 'କାନ୍ଦ ମାଷ୍ଟ୍ରେ'। ବିଶ୍ଵଜିତ୍ ଇତିଶ୍ରୀ ସିନେମା କ୍ୟାମରରେ ନିର୍ମିତ କାନ୍ଦ ମାଷ୍ଟ୍ରେର ପ୍ରଯୋଜନା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଭାର ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ବିଶ୍ଵଜିତ୍ ପଣ୍ଡା। ଏହା ସହିତ ଛିଏଟିଲ ପ୍ରଭୃତ୍ୟର ଭାବରେ କାମ କରିଛନ୍ତି ଇତିଶ୍ରୀ ପାଣିଗ୍ରାହୀ। ଏହାର କାହାଣୀ ଓ ଫଳାପ ଜଣାଶୁଣା ନାଟ୍ୟକାର ତଥା ସାମ୍ବଦିକ ଜାକିର ଖାନ ଲେଖିଥିବା ବେଳେ ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟରେ ଅଛନ୍ତି ଜାକିର ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବିଶ୍ଵଜିତ୍। ବାପଘରୁ ବିବାହ ନେବା ବେଳେ ବାପା-ମା' ଓ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କୁ ଧରି ଝିଅଟିଏ କାନ୍ଦିଥାଏ। କାନ୍ଦର ପରମ୍ପରା ଧାରେ ଧାରେ ତ ରୁହେଁ ପ୍ରାୟ ଏକପ୍ରକାର ଲୋପ ପାଇଲାଣି। ଏକଲି ଏକ ଥିମ୍‌କୁ ନେଇ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି 'କାନ୍ଦ ମାଷ୍ଟ୍ରେ'। 'କାନ୍ଦ ମାଷ୍ଟ୍ରେ'ରେ ଲିପୁସା ମିଶ୍ର, ବିଜୁ ପ୍ରସାଦ, ପୃଥ୍ଵୀରାଜ ନାୟକ, ଧରିନ୍ଦ୍ରା ଖଣ୍ଡୁଆଳ ଓ ଶ୍ଵେତାଶ୍ରୀ ପାଢ଼ୀ ପ୍ରମୁଖ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକାରେ ଅଛନ୍ତି। ସିନେମାଟୋଗ୍ରାଫି ସୂର୍ଷ ପ୍ରସାଦ କରିଥିବା ବେଳେ ସମ୍ପାଦନା କରିଛନ୍ତି କୁଟୁର୍ଥ ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ନାଟେକର ଓ ମଞ୍ଜୁ। ବିକାଶ ଦାସ ଓ ଶାନ୍ତନୁ ନାୟକ ଏହାର ସ୍ଵର ସଂଯୋଜନା କରିଥିବା ବେଳେ ବାପୁ ଗୋସ୍ଵାମୀ ଓ ସତ୍ୟେଶ ନାୟକ ଗୀତ ରଚନା କରିଛନ୍ତି।



ମାର୍ଚ୍ଚରୁ ମେଘା ଧାରାବାହିକ 'କିଛି ସତ କିଛି ମିଛ'

ମନୋରଞ୍ଜନ ଚ୍ୟାନେଲ୍ 'ଜୀ ସାର୍ଥକ' ଏହାର ନୂତନ ମେଘା ସିରିଏଲ୍ 'କିଛି ସତ କିଛି ମିଛ' ମାଧ୍ୟମରେ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଏକ ଭିନ୍ନ ସ୍ଵାଦର କାହାଣୀ ଭେଟି ଦେବାକୁ ଯାଉଛି। କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ଏକ ଶାନ୍ତ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମର ପୁଷ୍କରିଣୀରେ ଆଧାରିତ ଏହି ଧାରାବାହିକରେ ଦୁଇ ଭଉଣୀଙ୍କ ଭବ୍ୟପ୍ରକାଶ ସମ୍ପର୍କର ଯାତ୍ରାକୁ ଦର୍ଶାଯାଇଛି। କାହାଣୀରେ ମୋଡ଼ ଆସେ ଯେତେବେଳେ ଛବି ଧାରେ ଧାରେ ମଙ୍ଗରାଜ ପରିବାରର ପୁଅ 'ଆଲୋକ' ସହ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଯାଏ। ଅନ୍ୟପଟେ ଛାୟା ନମନ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରତିଶୋଧ ପରାୟଣ ମନୋଭାବ। ପ୍ରତିଶୋଧ ଏବଂ ନ୍ୟାୟର ନିଆଁରେ ଜଳୁଥିବା ଛାୟା ଦେବ କି ପ୍ରତିଶୋଧ, ଯଦି ଦେବ କିପରି ? ଦୁଇ ଭଉଣୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ କିପରି ହେବ ? ଏମିତି ବହୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ମିଳିବ ଏହି ନୂତନ ମେଘା ଧାରାବାହିକ 'କିଛି ସତ କିଛି ମିଛ'ରେ। ଏହି ମେଘା ସିରିଏଲ୍‌ରେ ଆଲୋକ ଭୂମିକାରେ ଅର୍ପିତ ପ୍ରଧାନ, ଛବି ଭୂମିକାରେ ଅର୍ଚ୍ଚିତା ରାଉତ ଏବଂ ଛାୟା ଭୂମିକାରେ ଅଦିତି ଦାଶ ଅଭିନୟ କରିଛନ୍ତି। ଭଲପାଇବା, ବିଶ୍ଵସ୍ତତା, ସତ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରଚାରଣାର ସମନ୍ୱୟରେ ଗଢ଼ା ଧାରାବାହିକ ପ୍ରମାଣ କରେ ଯେ, କେବେ କେବେ ସତ ଏବଂ ମିଛ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସୀମାରେଖା ଅତି ସୁସ୍ଥ ହୋଇଥାଏ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ଜୀ-ସାର୍ଥକର ଚିପ୍ଟ୍ ଚ୍ୟାନେଲ୍ ଅପିଏସ୍ ରାହୁଲ ରାଓ। ଏହି ମେଘା ଧାରାବାହିକ ଆସନ୍ତା ମାର୍ଚ୍ଚ ୨ ତାରିଖରୁ ସୋମବାର ରୁ ଶନିବାର ରାତି ୮ଟାରେ ପ୍ରସାରିତ ହେବ।



'ରଜ କୁଇନ୍' ପ୍ଲାଗସିପ୍ ରିଆଲିଟି ଶୋ' ୨୮ ରୁ ଅତିସନ୍ ଆରମ୍ଭ



ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର 'ରହସ୍ୟା' ର ଖୁଲ୍ ଟିଭି ପ୍ରମିୟର ହେବାକୁ ଯାଉଛି ଜୀ ସାର୍ଥକରେ। 'ରହସ୍ୟା' ହେଉଛି ଏକ ରୋମାଞ୍ଚକର ଆକ୍ରମ-ଭାମା ଯେଉଁଥିରେ ପରମ୍ପରା ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରାଧିକାର ପାଇଁ ଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଭିଶାପ ରୁପରେ। ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ତଥା ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବଂଶରେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ସାଜିଥିବା ପୁଣ୍ୟ ନାୟକ ଛବି ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି କ୍ଷମତା, ସଂଗର୍ଭ, ଲୁଚି ରହିଥିବା ରହସ୍ୟ ଏବଂ ପୁଣ୍ୟ ଶତ୍ରୁତା ମଧ୍ୟରେ। ଯେତେବେଳେ ଲୁଚାଯିତ ସତ୍ୟ ସାମ୍ନାକୁ ଆସିବାକୁ ଲାଗେ, ରକ୍ତର ସମ୍ପର୍କର ପ୍ରକୃତ ପରୀକ୍ଷା ହୁଏ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ଵାସଯୋଗ୍ୟତା ସାମାନ୍ୟ ପାରି ହୋଇଯାଏ। ଏହି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରଟି ପ୍ରତିଶୋଧ ଏବଂ ନ୍ୟାୟ, ଅହଂକାର ଏବଂ ମାନବିକତା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଭାବପ୍ରକାଶ ସଂଗର୍ଭକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇଛି। ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ଓଲିଭର ଯୁଗ୍ମର ସୁପରଷ୍ଟାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର, ଆକାଶ ଦାସନାୟକ, ପୁନମ ମିଶ୍ର, ଲିପା ମିଶ୍ର, ଶ୍ରୀତମ ଦାସ, ଉଷସୀ ମିଶ୍ର ଏବଂ ରାଜ ରାଜେଶ ପ୍ରମୁଖ ଲୋକପ୍ରିୟ କଳାକାର ଅଭିନୟ କରିଛନ୍ତି। ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଯଶ ଓ ସୁନୀଲ ଦେଇଥିବା ବେଳେ ଏହାର ପ୍ରଯୋଜନା ପ୍ରୀତମ ସାହୁ କରିଛନ୍ତି। ଅସବ ନିଜାମ ଏହି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଛନ୍ତି।



ଜୀ ସାର୍ଥକ ଓଡ଼ିଆ ଘରର ପରମ୍ପରା ଓ ରୀତିନୀତିକୁ ଆଖିରେ ରଖି ଭେଟି ଦେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ମନୋରଞ୍ଜନ ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ଧାରାବାହିକ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏକ ନୟନ ହୋଇ ପାରିଛି। ଓଡ଼ିଶାର ପାରମ୍ପରିକ ପର୍ବ ରଜ ଉପଲକ୍ଷେ ମନାବୁ, ପରମ୍ପରା ଏବଂ ସଂସ୍କୃତିକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ଜୀ ସାର୍ଥକର ସବୁଠାରୁ ଲୋକପ୍ରିୟ ରିଆଲିଟି ଶୋ 'ରଜ କୁଇନ୍' ପୁଣିଥରେ ଏହାର ରୋମାଞ୍ଚକର ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି। ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ଏହି ବର୍ଷ 'ରଜ କୁଇନ୍'ରେ କିଛି ନୂତନତ୍ୱ ସହିତ ଆହୁରି ବ୍ୟବହାର ହେବ। ଆଗାମୀ 'ରଜ କୁଇନ୍' ଖୋଲିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ସହରରେ ଗ୍ରାଉଣ୍ଡ ଅତିସନ୍ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଛି। ଫେବୃଆରୀ ୨୮ରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବାବେଳେ, ମାର୍ଚ୍ଚ ୨ ତାରିଖରେ ଭଦ୍ରକ ଏବଂ ଜଗତସିଂହପୁର, ମାର୍ଚ୍ଚ ୮ ତାରିଖରେ ଯାଜପୁର, ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୧ରେ ବାରିପଦା, ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୪ରେ ବ୍ରହ୍ମପୁର, ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୫ରେ କଟକ, ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୭ରେ ସମ୍ବଲପୁର, ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ରେ ଜଗତସିଂହ (ଅଲ୍ ଓଡ଼ିଶା ଅତିସନ୍), କଟକରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ। ରାଜ୍ୟର କୋଣ ଅନୁକୋଣରେ ଥିବା ପ୍ରତିଭାବାନ ସୁବର୍ଣ୍ଣାମୟ (୧୮ ରୁ ୨୫ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ) ନିଜର ପ୍ରତିଭା ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ଏହି ଅତିସନ୍ ଏକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ।



ଡାକ୍ତର ସମ୍ପାଟ କର

ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି କିପରି ହେବ ?

ପରୀକ୍ଷା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି : ପ୍ରଥମେ ଖାଇବା ଓ ଶୋଇବା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା । ଶୋଇବାର ପ୍ରାୟ ଅଧ ଘଣ୍ଟା ପୂର୍ବରୁ ପଢ଼ିବା କଥା ନୁହେଁ । କେତେକଟା ବହି ଧରି ଶୁଅନ୍ତି । ଏପରି ହେଲେ ନିଦରେ ବା ସ୍ୱପ୍ନରେ ମଧ୍ୟ କେବଳ ପାଠ ମନେ ପଡ଼ିବ । ଦିନସାରା ମନ ଅସ୍ଥିର ଓ ବାଧା ଲାଗିବ । ପ୍ରତିଦିନ ୬ରୁ ୮ ଘଣ୍ଟା ଶୋଇବାର ଅଭ୍ୟାସ କର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଭାବିକି ଲେଖିବା ପାଇଁ ପରୀକ୍ଷା ହୁଏ । ଠିକ୍ ଭାବେ ନ ଶୋଇଲେ, ଭାବନା ମଧ୍ୟ ସଠିକ୍ ହେବନାହିଁ । ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଭାବିକି ଲେଖିବାରେ ଅସୁବିଧା ହେବ । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଓ ରାତ୍ରିଭୋଜନ ଆଦି ଭାରି ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାର ଅଧ ଘଣ୍ଟା ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ପାଠ ପଢ଼ି ନାହିଁ । ଏହି ସମୟରେ ପାକସ୍ଥଳୀକୁ ଅଧିକ ଓ ମସ୍ତିଷ୍କକୁ ଟିକିଏ କମ୍ ରକ୍ତ ସଞ୍ଚାଳନ ହୁଏ । ଟିକିଏ ନିଦୁଆ ଲାଗେ । ପାଠ ଠିକ୍ ଭାବେ ମନେ ରହେ ନାହିଁ । ସୂଚୀ : ନିଜେ ନିଜକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରି ସୂଚୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର । କେଉଁ ପାଠ ଅଛି ? କେଉଁଟା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଠ ? କଅଣ ମନେ ରହୁନାହିଁ ? ପାଠଟି ବୁଝିକରି ମନେ ରଖିବା ପାଇଁ କେତେ ସମୟ ଲାଗିବ ? ଏହାଠାରୁ ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ଗୁଣ୍ଠା ଅଧିକ ସମୟ ହାତରେ ରଖ । ତାଲିକା : ନିଜର ସ୍କୁଲ, ଟିଉସନ୍, ଖାଇବା ଓ ଖେଳିବା ଇତ୍ୟାଦି କେତେ ସମୟ ଯାଉଛି ଲେଖିରଖ । ତେଣୁ ଦିନ କେଉଁ ସମୟରେ କେତେ ପାଠ ପଢ଼ିବା ଜାଣିପାରିବ । ଗୁହଣୀ ଓ ଚାକିରି କରି ପାଠ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ମନେ ରଖିବା ପାଇଁ କେତେ ସମୟ ଯାଉଛି ଲେଖିରଖ । ପାଠରେ ମନ ଲାଗିବ । ପରିବେଶ : ପାଠପଢ଼ା ପରିବେଶକୁ ଠିକ୍ ରଖ । ପାଖରେ ଖାତା, ପେନ୍, ପେନ୍‌ସିଲ ଓ ଘଣ୍ଟାକୁ ରଖିବ । ବହିଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍ ଜାଗାରେ ଶୁଖିଳିତ କରି ରଖିଲେ କାଢ଼ିବା ସମୟରେ ସହଜ ହେବ । ଅଧିକ ସମୟ ନଷ୍ଟ ହେବନାହିଁ ଓ ମନ ଅସ୍ଥିର ହେବନାହିଁ । ଏକାଥରକେ ଚାରି ପାଞ୍ଚଘଣ୍ଟା ବସି ପାଠ ପଢ଼ି ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ୪୫ ମିନିଟ୍‌ରୁ ୧ ଘଣ୍ଟା ପଢ଼ିବା ପରେ ପାଞ୍ଚ ବଣ ମିନିଟ୍‌ର ବ୍ରେକ୍ ନିଅ । ଏହି ସମୟରେ ଅଲଗା କିଛି କର । ନିତିଦିନିଆ ଅଭ୍ୟାସ ରଖ । ଖାଇବା ଓ ଶୋଇବା ହଠାତ୍ କମ୍ କରନାହିଁ ।

ନିଜେ ନିଜକୁ ପୁରସ୍କାର ଦିଅ । ଉଦାହରଣ : ଆଜି ଯଦି ମୁଁ ଏତିକି ପାଠ ସାରିଦେବି, ତେବେ ମୁଁ ଏତିକି ସମୟ ଖେଳିବି ବା ଟିଭି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦେଖିବି । ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି : (କ) ଶେଷ ଦଶ ବର୍ଷର ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ଆଣି ପାଖରେ ରଖ । କେଉଁ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ପଢ଼ୁଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଜକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କର ଯେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ପଢ଼ିବ ଓ କିପରି ? ନିଜ ପାଖରେ କଅଣ ଅଛି ? ବହି, ଟେବୁଲ୍‌ପେପର ଓ ନୋଟ୍‌ସ୍ ଆଦିକୁ ଶୁଖିଳିତ ଭାବେ ରଖ । (ଖ) ଯେ କୌଣସି ବିଷୟ ପଢ଼ିବା ସମୟରେ ଏହାର ଶିରୋନାମା ବା ଶୀର୍ଷରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ବିଷୟ ଓ ଏଥିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ କଳ୍ପନା ବା ଭାବନା ଖୁବ୍ ଭଲଭାବେ ରୁଖି ଓ ମନେରଖ । ଧୀରେ ଧୀରେ ବାକି ପାଠ ମଧ୍ୟ ମନେ ରହିବ । (ଗ) ଯେଉଁ ବିଷୟଟିକୁ ପଢ଼ିଲି, ସେ ବିଷୟଟିକୁ ପରେ ମନେ ପକାଅ, ଲେଖ ଓ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କର । (ଘ) କେତେ ବୁଝିଲି ଓ ମନେ ରଖିଲି ଏହା ନିଜେ ନିଜକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କର । ଆଉଥରେ ବିଷୟଟିକୁ ପଢ଼ । ପରୀକ୍ଷା ସମୟରେ ମାନସିକ ସମସ୍ୟା : ପରୀକ୍ଷା ସମୟରେ ପିଲାମାନେ ଅଭିଯୋଗ କରନ୍ତି ଯେ, ମନ ଅସ୍ଥିର ରହୁଛି ଓ କୌଣସି ପାଠ ଠିକ୍ ଭାବେ ମନେ ରହୁନାହିଁ । ମନ ଅସ୍ଥିର ହେବା : ପାଠ ପଢ଼ିବା ସମୟରେ ମନ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ କୁଆଡ଼େ ପଳାଏ, ସେଠୁ ପୁଣି ଆଉ କୁଆଡ଼େ । ଆମେ ବାହାରୁ ଦେଖିଲେ ଲାଗେ ଯେପରି ପିଲାଟି ପାଠ ପଢ଼ୁଛି । ମାତ୍ର ସେ ଖେଳ କଥା, ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ କଥା ଓ ଟିଭି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ଭାବୁଥାଏ । କାରଣ : ମନ ଅସ୍ଥିର ହେବାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି ମାନସିକ ଗାପ । ଏହି ଗାପ ଘରେ ଓ ବାହାରେ ହୋଇଥିବା ଗଣଗୋଳ, ଆର୍ଥିକ ଅନିଚ୍ଚ, ନିଜ ଲୋକଙ୍କ ଦେହ ଖରାପ ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗୁଁ ହୋଇପାରେ । ଭୋଜିଭାତ, ଭଲ ଟିଭି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବା ଖେଳିବାର ମନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମାନସିକ ଗାପ ପଢ଼ି ମନ ଅସ୍ଥିର ରହେ । ମାନସିକ ସମସ୍ୟା ଯଥା ମାନସିକ ବିଷୟ ଓ ଉଦ୍‌ବେଗ ଯୋଗୁଁ ମଧ୍ୟ ଏହା ହୋଇପାରେ । ମନକୁ କିପରି ସ୍ଥିର ରଖିବ : ଶାନ୍ତ ପରିବେଶରେ

ପାଠପଢ଼ । ଭଲ ଭାବେ ତାଲିକା ଓ ସୂଚୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରି ସେଇ ଅନୁସାରେ ପାଠ ପଢ଼ । ମନ ଅସ୍ଥିର ହେଲେ ନିଜେ ନିଜକୁ କୁହ ନା ମୁଁ ଏଥର ପାଠ ପଢ଼ିବି । ଅତ୍ୟଧିକ ଛାନିଆ ହେବା : କେତେ ଜଣ ପିଲା ପରୀକ୍ଷା ପୂର୍ବରୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଛାନିଆ ହୋଇ ପାଠ ପଢ଼ି ନାହିଁ କିମ୍ବା ପାଠ ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତି । ଭଲକରି ପାଠ ମନେଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପରୀକ୍ଷାରେ ଲେଖିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ପରୀକ୍ଷା ପୂର୍ବରୁ ଅଳ୍ପ ଛାନିଆ ହେଲେ ଭଲ । ପାଠ ପଢ଼ିବାରେ ମନ ଲାଗିବ ଓ ମନେ ରଖିବା ସହଜ ହେବ । ମାତ୍ର ଅତ୍ୟଧିକ ଛାନିଆ କେବଳ ନିଜ ପାଇଁ ହିଁ ଖରାପ । କାରଣ : ପରୀକ୍ଷା ବିଷୟରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଭାବିଲେ ମନରେ ଛାନିଆ ପଶେ । ଯଥା - ପାଠ କିପରି ପଢ଼ିବି ? କିପରି ମନେ ରଖିବି ? ପ୍ରଶ୍ନ କଅଣ ପଢ଼ିବ ? ପରୀକ୍ଷା ଫଳ କଅଣ ହେବ ? ପରୀକ୍ଷା ଫଳ ଦେଖି ଅନ୍ୟମାନେ କଅଣ ଭାବିବେ ଓ କହିବେ ? ଲକ୍ଷଣ : ଅଧିକାଂଶ ପିଲା ଅଭିଯୋଗ କରନ୍ତି ଯେ, ସ୍ମରଣ ଶକ୍ତି ବ୍ୟାଘାତ ହେଉଛି । ପରୀକ୍ଷା ପୂର୍ବରୁ ଭଲ କରି ପାଠପଢ଼ି ମନେ ରଖୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି ପାଠ ମନେ ନାହିଁ ଓ ପରୀକ୍ଷାରେ ଫେଲ୍ ହେବେ । ଛାନିଆ ହେବା କିପରି କମ୍ କରିବ ? ପ୍ରଥମେ ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ, ପରୀକ୍ଷା ପୂର୍ବଦିନ ଠିକ୍ ଭାବେ ଖାଇବ ଓ ଶୋଇବ । ଅନ୍ୟଦିନ ଠାରୁ ଅଧିକ ବା କମ୍ ନୁହେଁ । ଶିରୋନାମା ଓ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ମନେ ପକାଇବ । ପରୀକ୍ଷାରେ ପଢ଼ିଲେ କଅଣ ଲେଖିବ ବୋଲି ଭାବିବ । ମନରୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭା ଦୂରକରି ଖୁସି ରହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବ । ପରୀକ୍ଷା ଦିନ ସକାଳେ ଅତି ଚରତର ହୋଇ ଗାଧୋଇବା, ଖାଇବା ଆଦି ନିତ୍ୟକର୍ମ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ପ୍ରତିଦିନ ଯେପରି କର, ଆଜି ମଧ୍ୟ ସେହିପରି କରିବ । ଅତି ଚରତର ହେଲେ ଛାତି ଧଡ଼ ଧଡ଼ ହେବ, ଝାଳ ବାହାରିବ । ପ୍ରକୃତରେ ମନ ଛାନିଆ ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଛାତି ଧଡ଼ ଧଡ଼ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଛାନିଆ ହେବା ଭଲ ଲାଗିବ । ନିଜର ଖାତା, ବହି ଓ ନୋଟ୍‌ସ୍ ଆଦିକୁ ପରୀକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ରକୁ ନେବ । ନିହାତି ଦରକାର ନହେଲେ ଖୋଲିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ପିଲାମାନେ ଅତ୍ୟଧିକ ଛାନିଆ

ହୁଅନ୍ତି ବା କରାନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବ । ନିଜକୁ ନିଜେ ବୁଝାଅ ଓ ସାହସ ଦିଅ । ମୁଁ ହୁଏତ ସବୁ ଉତ୍ତର ଜାଣି ନଥାଇପାରେ । ମୋର ହୁଏତ ପରୀକ୍ଷାରେ ସବୁ ମନେ ନପଡ଼ିପାରେ । ମୁଁ ପଢ଼ିଥିବା ପାଠ ଛଡ଼ା, ବାହାରୁ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ପରୀକ୍ଷାରେ ପଡ଼ିପାରେ । ଏହା ସାଧାରଣ କଥା ଓ ସମ୍ଭବପର । ସବୁଠିକ୍ ହେବ । ପରୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହେବାର ଠିକ୍ ଦଶ ପହର ମିନିଟ୍ ପୂର୍ବରୁ କେତେକଟା ଅଧିକ ଛାନିଆ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ତେଣୁ ପରୀକ୍ଷା ହଲକୁ ଆଗରୁ ଯାଇ ନିଜର ଚେୟାର ଖୋଜି ମନକୁ ସ୍ଥିର କରି ବସ । ମନକୁ ଶାନ୍ତ ରଖି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ପଢ଼ିବା ଆରମ୍ଭ କର । ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଭଲ ଭାବେ ଆସୁଛି, ତାହାକୁ ପ୍ରଥମେ ଦିଅ । ଲେଖିବା ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତରର ଫର୍ମାଟ୍ ବିବରଣୀ ମନେ ଭାବିନିଅ । ପରୀକ୍ଷା ସମୟରେ ନିଜକୁ ସାହାସ ଦିଅ । ନିଜକୁ ନିଜେ କୁହ 'ମୁଁ ଭଲକରି ଲେଖୁଛି । ଯାହା ପଢ଼ିଛି ସବୁ ମନେ ଅଛି । ମୁଁ ମୋର ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଉତ୍ତର ପରୀକ୍ଷାରେ ଦେଉଛି ।' ପରୀକ୍ଷା ହଲରେ ପୂରା ସମୟ ବସ । ସମୟ ବଳିଲେ ଆଉ ଥରେ ପଢ଼ । ଆମେ ଅଜାଣତରେ ଭୁଲ ଲେଖିଥାଇପାରେ । ସେଗୁଡ଼ିକ ସଜାଡ଼ି ଠିକ୍ କରିପାରିବ । ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ ପରୀକ୍ଷା ସାରିବା ପରେ, ସେହି ପରୀକ୍ଷା ଉପରେ ଅଧିକ ଆଲୋଚନା କର ନାହିଁ । ମନ ଛାନିଆ ଲାଗିପାରେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଷୟର ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କର । ମନେରଖ : ପରୀକ୍ଷା ପୂର୍ବରୁ ପାଠ ପଢ଼ିବା ଦରକାର । ତୁମେ ଏକା ନୁହେଁ, ଏହି ପାଠପଢ଼ା ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ କିଛି ନା କିଛି ମାନସିକ ଗାପ ପକାଏ । ମାନସିକ ଗାପ କେତେ ହେବ, ତାହା ନିଜ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ପରୀକ୍ଷାରେ ସଫଳତାର ଚାକିରୀ ହେଉଛି ସଠିକ୍ ଯୋଜନା । ପରୀକ୍ଷା ବିଷୟରେ ବେଶି ଭାବ ନାହିଁ, ବେଶି ଭାବିଲେ କିଛି କରିହେବ ନାହିଁ । ଯାହା ଉପରେ ଆମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନାହିଁ, ଆମେ କିଛି କରିପାରିବା ନାହିଁ । ମାତ୍ର ପାଠ ପଢ଼ିଲେ, ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ କରିପାରିବା । ମାନସିକ ରୋଗ ବିଭାଗ, ପୁରୀର ଡାକ୍ତର, କଟକ, ଦୂରଭାଷ : ୯୧୩୨୪୩୩୩୩୩

ପ୍ରଦୂଷଣ ଓ ଯାତ୍ରା ସାର୍ଟିଫିକେଟ

ନାରାୟଣ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ୱାଳ



ପ୍ରଦୂଷଣ ବହୁଛି । ପରିବେଶକୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚୁଛି । ଗାଡ଼ିଫାଖ୍ୟା ବଢ଼ିବା କାରଣରୁ ଏଥିରୁ ନିର୍ଗତ ଧୂଆଁ ପରିବେଶ ନଷ୍ଟ କରୁଛି । ତେଣୁ ଯେଉଁ ଗାଡ଼ି ଅଧିକ ପ୍ରଦୂଷଣ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ତାହାକୁ ଉପରେ କଟକଣା ଲଗାଇବା ଏବଂ ଯେଉଁ ଗାଡ଼ି ଗୁଡ଼ିକ ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ସେମାନେ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ବା ପଲ୍ୟୁସନ ଅଣ୍ଟର କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ହାସଲ କଲେ ଯାଇ ଗାଡ଼ିରେ ତେଲ ପକାଇ ପାରିବେ ବୋଲି ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି ।

ପରିବହନ ବିଭାଗର ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକାଂଶ ଦୁଇଚକିଆ ଯାନ କେବଳ କିଣା ହେବା ସମୟରେ ପ୍ରଦୂଷଣ ସେମାନେ ଚେତାବନୀ ଦେଇ କହିଛନ୍ତି ଯଦି ତତ୍କାଳ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆ ନଯିବ ତେବେ ଏହି ସମସ୍ୟା ପ୍ରତିବର୍ଷ ବଢ଼ିବ । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କଥା ହେଲା ଗତ ୧୦ ବର୍ଷ ହେଲା ହୃଦରୋଗ ସହ ମେଦ ବହୁଳତା ଯୋଡ଼ି ହୋଇଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଯାନବାହାନ ଓ ବିମାନରୁ ନିର୍ଗତ ବିଷାକ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱର ବଡ଼ ଭୂମିକା ରହିଛି । ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଉପରେ ଭାରତ ସରକାର ନୂଆ ଫୋକସ ଅବଶ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହା ବହୁ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଯାଇଛି ।



ଭାରତରେ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଯୋଗୁଁ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ହୃଦପିଣ୍ଡ, ଶ୍ୱାସ ପ୍ରଶ୍ୱାସ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟାର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରମାଣ ରହିଛି । ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ରୋକିବା ଲାଗି ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ଉଭୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଆର୍ଥିକ ବୋଧ ବଢ଼ିବ । ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ହାଲିଆ ଲାଗିବା, ହାଲକା କାଶ, ଗଳା ଦରଜ, ପାଚନ ସମସ୍ୟା, ଆଖି ଶୁଷ୍କ ହୋଇଯିବା, ଚର୍ମରେ ଲାଲ ଚିହ୍ନ ଓ କ୍ରମାଗତ ସଂକ୍ରମଣ ଭଳି ସମସ୍ୟାକୁ ଛୋଟମୋଟ କହି ସବୁବେଳେ ଲୋକମାନେ ଅଣଦେଖା କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବରେ ଏହା କୌଣସି ଗମ୍ଭୀର ରୋଗର ସଙ୍କେତ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରଦୂଷିତ ସହରରେ ବାୟୁ ଆଖିକୁ ପରିଷ୍କାର ଦେଖାଯାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ଅନେକ ଛୋଟ ଛୋଟ କଣିକା (ପିଏମ୨.୫ ପ୍ରଦୂଷଣ) ରହିଛି । ଯାହା ହୃଦରୋଗ ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ । ହୃଦରୋଗ ଏକ ମନ୍ଦର ପ୍ରକ୍ରିୟା, କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ହଠାତ୍ ସ୍ଥିତି ବିଗଢ଼ି ଯାଏ । ପିଏମ୨.୫ ପ୍ରଦୂଷଣ ଆଖିକୁ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ରକ୍ତଗାଠି କିମ୍ବ

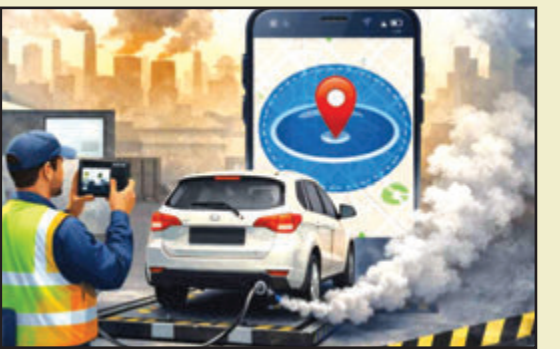
କୋଲେଷ୍ଟେଲ ଭଳି ଏହାକୁ ସହଜରେ ମପାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଫଳରେ ଲୋକମାନେ ଏହାର ଗମ୍ଭୀର ବିପଦକୁ ଜାଣିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ସଂସଦରେ ଆଗତ କରାଯାଇଥିବା ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ଗତ ୩ ବର୍ଷରେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଶ୍ୱାସପ୍ରଶ୍ୱାସ ଜନିତ ସମସ୍ୟାରେ ପୀଡ଼ିତ ହୋଇ ୨ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ହସ୍ପିଟାଲ ଆସିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୩୦ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ରୋଗୀଙ୍କୁ ହସ୍ପିଟାଲରେ ଚିକିତ୍ସିତ ହେବାକୁ ପଡ଼ୁଛି ।

ଲାନସେଟ ଫାଉଣ୍ଡେସନ ଅଫ ହେଲଥ ଆଣ୍ଡ କ୍ୟାଲମେଟ ରେଜେ ୨୦୨୫ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ୨୦୨୨ରେ ଭାରତରେ ପିଏମ ୨.୫ ପ୍ରଦୂଷଣ ଯୋଗୁ ୧୭ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ସେଥିରେ ୨.୬୯ ଲକ୍ଷ ମୃତ୍ୟୁ ସଡ଼ିକ ପରିବହନ ସହ ଜଡ଼ିତ ପେଟ୍ରୋଲ ଓ ଡିଜେଲରୁ ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରଦୂଷଣ ଯୋଗୁ ହୋଇଥିଲା । ଗତ ମେ'ରେ ଇଣ୍ଡରନ୍ୟାସନାଲ କାଉନସିଲ ଅନ କ୍ଲିନ ଫ୍ଲୋପୋର୍ଟେସନ ପକ୍ଷରୁ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ବୈଶ୍ୱିକ ଅଧ୍ୟୟନରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଗାଡ଼ିରୁ ବାହାରୁଥିବା ବିଷାକ୍ତ ଗ୍ୟାସକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଲାଗି ନୀତି ଅଣାଗଲେ ୨୦୪୦ ବେଳକୁ ୧୯ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନ ବଞ୍ଚିପାରିବ । ଏଥିସହ ୧୪ ଲକ୍ଷ ପିଲାଙ୍କୁ ଶ୍ୱାସ ରୋଗରୁ ରକ୍ଷା କରାଯାଇପାରିବ । ପ୍ରଦୂଷଣ ଯାତ୍ରା ବାସ୍ତବଭିମ୍ବୁଣୀ ହେଉ ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼କଥା ହେଉଛି ଭାରତରେ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ, କୋଭିଡ୍- ୧୯ ମହାମାରୀ ପରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଙ୍କଟ ପରି ଉଭା ହୋଇଛି । ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଏହି ପ୍ରଦୂଷଣ ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଦେଶର ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଦୀର୍ଘ କାଳୀନ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ । ଏବେ ଶୀତ ଯଦିଓ କମୁଛି କିନ୍ତୁ ପ୍ରଦୂଷଣର ବିଷ ସେତିକି ବହୁଛି । ଓଡ଼ିଶା କଥା ବିଚାର କଲେ ଓଡ଼ିଶାର ସାତଟି ସହରରେ ବାୟୁର ମାନ ବିଗଢ଼ି ଚାଲିଛି । ଯେଉଁ ହାରରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ବହୁଛି ତାହା ଅନେକଙ୍କୁ ଚକିତ କରିଛି । ଶୀତ ଦିନେ ଭୁପୁଷରେ ତାପମାତ୍ରା ଉପର ବାୟୁ ଅପେକ୍ଷା କମ ଥାଏ । ଏହାକୁ ଲନଭର୍ସନ କୁହାଯାଏ । ତେଣୁ ଭୁପୁଷର ଧୂଳିକଣା ଉପରକୁ ଯାଇପାରେନି କିମ୍ବ ବିଷ୍ଣୁରିତ ନହୋଇ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ଜମାଟ ବାସେ ଏହି କାରଣରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଅଧିକ ରହୁଛି । ସେହିପରି ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ହେଉଛି ଏପାବର ରାଜ୍ୟରେ ମୋଟ ୧୪୪୦୧୧୧ଟି ଗାଡ଼ିକୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଯାତ୍ରା ସାର୍ଟିଫିକେଟ ମିଳି ସାରିଲାଣି । ଗାଡ଼ିର ପ୍ରଦୂଷଣ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଏକ ମେସିନ ରହିଛି । ଏହି ମେସିନରେ ଗାଡ଼ିରୁ ଅଙ୍ଗାରକାମୁ କେତେ ନିର୍ଗତ ହେଉଛି ତାହାକୁ ଆଧାର କରି ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଦୁଇଚକିଆ ଯାନର ନିର୍ଗତ ଧୂଆଁରୁ କେଉଁ ଉପାଦାନ କେତେ ଥିଲେ ଏହା ପ୍ରଦୂଷଣ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ବୋଲି ଅରାଧିବ ତାହାର ଏକ ମାନକ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଦୁଇଚକିଆ ଯାନରୁ କାର୍ବନ ଡାଇଅକ୍ସାଇଡ଼ ୩.୫% ରହିବା ଦରକାର । ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ନିର୍ଗତ ହେଲେ ତାହା ପ୍ରଦୂଷଣ କରୁଛି ବୋଲି ଅରାଧିବ । ସେହିପରି ହାଇଡ୍ରୋକାର୍ବନ ପରିମାଣ ୪୫୦୦ ପିପିଏମ୍ ରହିବା ଦରକାର । ଏଥିପାଇଁ ଗାଡ଼ିର ସାଇଲେନ୍ସରରେ ଏକ ପାଇପ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଏ । ଏହି ପାଇପ ଜରିଆରେ ଉପରୋକ୍ତ ଉପାଦାନ

ନିର୍ଗତର ପରିମାଣ କେତେ ତାହା ଜଣାପଡ଼ିଥାଏ । ଏହି ଆଧାରରେ ଗାଡ଼ିକୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଯାତ୍ରା ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯାଏ । ଏବେ କେତେକ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଯଦିଓ ଏହି ପାଇପ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇ ପ୍ରଦୂଷଣ ଯାତ୍ରା କରାଯାଉଛି କିନ୍ତୁ ଏହାର ସତ୍ୟତାକୁ ନେଇ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି । କାରଣ ସବୁ ଗାଡ଼ି ଏହି ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ ହେଉଛନ୍ତି ।

ଯଦି ଏଭଳି ଭାବେ ଗାଡ଼ିକୁ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯିବ ତାହାହେଲେ ଗାଡ଼ି ଯାତ୍ରା କେବଳ ଏକ ପ୍ରହସନ ବୋଲି ପରିବେଶ ବିଶେଷଜ୍ଞ ମତ ରଖନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ଏମାନେ ଠିକ ଭାବେ ଯାତ୍ରା କରୁଥାନ୍ତେ ତାହାହେଲେ ସବୁ ଗାଡ଼ି ପ୍ରଦୂଷଣ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଉ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଏସ-୪ ବା ବିଏସ-୨ ଇଞ୍ଜିନ ବିଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଚକିଆ ଗାଡ଼ି ବିକ୍ରି ହେଉଛି । ଏହି ଗାଡ଼ି ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦୂଷଣ ଆଦୌ ହେବନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ । କାରଣ ଏହିସବୁ ଗାଡ଼ି ଗୁଡ଼ିକରେ କାଟାଲିଟିକ କନଭର୍ଟର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଗାଡ଼ିରୁ ଅଧିକ ଅଙ୍ଗାରକାମୁ ନିର୍ଗତ ହେବନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଯେଉଁ ପେଟ୍ରୋଲ ଆସୁଛି ସେସବୁ ସଲଫରର ପରିମାଣ ବହୁତ କମ ରହୁଛି ।



ପେଟ୍ରୋଲରେ ସଲଫର ଅଧିକ ଥିଲେ ଏହା ଅଧିକ ପ୍ରଦୂଷଣ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପେଟ୍ରୋଲରେ ସଲଫର ପରିମାଣ କମିଯିବାରୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ମାତ୍ରା ମଧ୍ୟ କମିଯାଇଛି । ତେଣୁ ଏଭଳି ସ୍ଥିତିରେ ଦୁଇ ଚକିଆ ଯାନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦୂଷଣ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ମୁକ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉଦାହରଣ ବନ୍ଧ୍ୟତା ଗତ ପାଞ୍ଚ ଦିନ ପରିବହନ ବିଭାଗ ଡ୍ରେବସାଇଟରେ କେବଳ କେତେ ଗାଡ଼ିକୁ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯାଇଛି ତାହାର ସୂଚନା ରହିଥିଲାବେଳେ କେତେଜଣଙ୍କର ବାତିଲ ହେଉଛି ସେ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ସୂଚନା ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ । ଏହି କଥା ସାଧାରଣରେ ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ପ୍ରଦୂଷଣ ଯାତ୍ରା ହେଉ କିନ୍ତୁ ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ନେଇ ଲୋକମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ହେଉଛି ଏହାପାଇଁ କିଏ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ରହିବ ?

ବାକ୍ସବଣ ବିଶେଷଜ୍ଞ, 'ଧନୀ' କାଠଗୋଲା ରୋଡ଼, କଟକ, ଦୂରଭାଷ : ୯୪୩୮୮ ୨୭୭୭୨୦

■ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର

ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ହୋଲି

ପ୍ରଫେସର ଡାକ୍ତର ଜ୍ୟୋତିରଞ୍ଜନ ଚମ୍ପତିରାୟ



ଫଗୁଣର ମହକକୁ ସଜେଇ ସଜି ଫଗୁ ଫଗୁଣର ହୋଲି । ତେବେ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଭିର ଆନନ୍ଦ ଠାରୁ ରଙ୍ଗ ପିତକାରୀ ଖେଳର ହୋଲି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସତର୍କତା ରହିଛି । ପ୍ରାୟତଃ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁ ସମୟ ହୋଇଥିବାରୁ ପିଲାମାନେ ଏହି ଫଗୁଣର ଆନନ୍ଦରେ ହଜାଇବାକୁ ଚାହଁନ୍ତି । ତେବେ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସତର୍କତାର ଅଭାବ ରହିଲେ ଏହା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ହୁଏତ କଷ୍ଟର କାରଣ ବି ହୋଇପାରେ । ପ୍ରାୟତଃ ଦେଖାଯାଇଥାଏ ପିଲାମାନେ ହୋଲିରେ ବେଶ୍ ଖୁସି ମଜା ଧରି ଭିତରେ ସମୟକୁ କଟାଇବାକୁ ଚାହଁଥାନ୍ତି । ଏହା ଭିତରେ ସେମାନେ ରଙ୍ଗର ତାପ୍ରମ୍ୟତା ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ କାରଣ ଏହା ସହ ତରୁଜନିତ କୁପ୍ରଭାବ ସମ୍ପର୍କରେ ଚିନ୍ତା କରିବାର ସୁଯୋଗ ସମ୍ଭବତଃ ପାଇନଥାନ୍ତି । ପିଲାମାନେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ଖେଳକୁଦ କରି ସମୟକୁ ବେଶ୍ ହସଖୁସି ସହ କଟାଇବାକୁ ଚାହଁଥିଲେ ବି ସାମାନ୍ୟ ସତର୍କତାର ଅଭାବ ରହିଲେ ଏହା ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କଷ୍ଟ ଓ ଯତ୍ନଶୀଳ ଅବସର ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବଜାରରେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ରଙ୍ଗ ବିକ୍ରୀ ହେଉଛି ତାହା କୋମଳମତି ପିଲାଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ କି ଦୁହେଁ ଏହା ହିଁ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ପ୍ରଶ୍ନ । କାରଣ ରଙ୍ଗ ବେପାରୀମାନେ ଦୁଝି ନଥାନ୍ତି ଯେ ଏହା ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଠିକ୍ ବା ଭୁଲ୍ ? ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଇଥାଏ ପିଲାମାନେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଚର୍ମ ସମସ୍ୟା ଠାରୁ ଆଖି ସମସ୍ୟା ଏପରିକି ଭେଷଜ ସମସ୍ୟା ଠାରୁ ଶିଶୁରୋଗ ବିଭାଗର ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟାକୁ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥାନ୍ତି । ପ୍ରଥମତଃ ପିଲାମାନେ ଆନନ୍ଦ ସହକାରେ ହୋଲିରେ ନିଜକୁ ହସଖୁସିର ସହିତ ପରିବାର କେହିବି ହୁଅନ୍ତୁ ବା ସାଙ୍ଗସାଥୀ ଖୁସିରେ କଟାଇବାକୁ ଚାହଁନ୍ତି କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରଙ୍ଗ ବ୍ୟବହାରୀମାନେ କୁପ୍ରଭାବ ରହୁଥିବା ରଙ୍ଗ ସମ୍ମିଶ୍ରଣକୁ ମିଶାଇଥିବାରୁ ଏହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଯତ୍ନଶୀଳ କାରଣ ହୋଇଥିଲେ ବି ସେମାନେ କିନ୍ତୁ ବ୍ୟବସାୟିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଚିନ୍ତା କରି ନଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ଖୁସିର କଥା ସରକାର ହୋଲି ସମୟରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଖବରକୁ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିନ୍ତା କରି ରାଜ୍ୟର ବଡ଼ ମେଡିକାଲ ହେଉ ବା ଶିଶୁଭବନ, ଜିଲ୍ଲା ହସ୍ପିଟାଲ ହେଉ ବା ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ବା ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ସବୁଠାରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକୁ ସର୍ବାଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଚିକିତ୍ସା ବା ପରାମର୍ଶକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାନ୍ତି । ପିଲାମାନେ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଖେଳ ଓ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରିୟ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ତରୁଜନିତ ପାର୍ଶ୍ୱପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ଚିନ୍ତା କରି ନଥାନ୍ତି ଯାହାକି ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସମସ୍ୟାର କାରଣ ହୋଇଥାଏ । ଅଭିରର ରଙ୍ଗ ଗୁଣ୍ଡ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଖରାପ ହୋଇପାରିନଥାଏ ସତ କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଜାରରେ ବିକ୍ରୀ ହେଉଥିବା ରାସାୟନିକ ରଙ୍ଗଯୁକ୍ତ ଅଭିର ହେଉ ବା ହୋଲି ପିତକାରୀର ରଙ୍ଗ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ପିଲାମାନଙ୍କ ବିଶେଷ କରି ଚର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବଡ଼ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ପିଲାମାନେ ବେଳେ ବେଳେ ରଙ୍ଗ ବୋଲିକା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚକ୍ଷୁକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ନଥିବାରୁ ଏହା ସବୁଠାରୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ଚକ୍ଷୁକୁ ହିଁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ ଯାହାକି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ କୋମଳମତି ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଯତ୍ନଶୀଳ କାରଣ ହୋଇଥାଏ ।

ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଖୁସିର କଥା ବିଶେଷକରି ହୋଲି ସମୟରେ ସରକାରଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ତପ୍ତରତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ । ଏହାର ଯଥେଷ୍ଟ ପୂର୍ବରୁ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଭିନ୍ନ ସରଚେନଧର୍ମୀ, ବିଜ୍ଞାପନ ଓ ଲେଖା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ । ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ହୋଲି ଓ ରଙ୍ଗର ମହାପାର୍ବଣ ବେଶ୍ ହସଖୁସିରେ ବିତୁ ଏହା ସମସ୍ତେ ଚାହଁଥାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସାମାନ୍ୟ ଅସତର୍କତା ରହିଲେ ଏହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କଷ୍ଟର ସମସ୍ୟାକୁ ନେଇ ଏକ ବିରାଟ ବଡ଼ ପାହାଡ଼ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ପ୍ରାୟତଃ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଶିକ୍ଷାୟତନ ଛୁଟି ନେଇଥିବାରୁ ପିଲାମାନେ ଛୁଟି ଅବସର ପାଇ ରଙ୍ଗ ଓ ଫଗୁଣର ମହୋତ୍ସବକୁ ବେଶ୍ ହସଖୁସିର ସହିତ ପାଳନ କରୁଥିଲେ ବି ସେମାନଙ୍କର ସାମାନ୍ୟ ସତର୍କତାର ଅଭାବ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟକର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ସୁଯୋଗକୁ ନେଇ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ସମ୍ପ୍ରତି ସରକାର

ସବୁଠାରୁ କ୍ଷୁଦ୍ରତମ କୁହାଯାଉଥିବା ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ହେଉ ବା ଗୋଷ୍ଠୀସ୍ତରୀୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ର, ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଡାକ୍ତରଖାନା ହେଉ ବା ସବୁଠାରୁ ଶିଶୁରୋଗ ବିଭାଗ ପାଇଁ ସର୍ବାଧିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯାଉଥିବା କଟକର ଶିଶୁଭବନ, ହୋଇପାରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ହସ୍ପିଟାଲ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହି ନିମ୍ନାପ କୋମଳମତି ଶିଶୁଙ୍କ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷେତ୍ର ଭାବେ ଚିନ୍ତା କରି ସେମାନଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ଓ ପରାମର୍ଶକୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଚିକିତ୍ସା ସେବାକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିଥାନ୍ତି । ଏହାକୁ ଚିନ୍ତା କରି ପ୍ରାୟତଃ ଶିଶୁରୋଗୀମାନେ ସରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଆପଣାଇଲେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ପିଲାମାନେ ବେଶ୍ ହସଖୁସିର ସହିତ ହୋଲିକୁ ପାଳିପାରିବେ ଏଥିରେ ଦ୍ୱିରୋଚ୍ଛି ନାହିଁ ।

ପ୍ରଫେସର ଓ ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ,
ଶିଶୁରୋଗ ବିଭାଗ,
ଫକୀରମୋହନ ମେଡିକାଲ କଲେଜ, ବାଲେଶ୍ୱର,



କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଓ ସମ୍ଭାବନା



ମନଜିତ ଦାସ

ଆର୍ଟିଫିସିଆଲ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ ବା କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ପ୍ରୟୋଗ ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି । ଏହା ହେଉଛି ଏଭଳି ଏକ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଯାହା ମେସିନ ଓ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସହଯୋଗରେ ମଣିଷ ଭଳି ଭାବିବା, ବୁଝିବା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିବାର କ୍ଷମତା ରଖିଛି । ଏହାକୁ ସଂକ୍ଷେପ ଓ ସରଳରେ ଏଆଇ କୁହାଯାଉଛି । ଏଆଇ ମେସିନକୁ ସ୍ୱାର୍ଥ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିବା ଅର୍ଥ ମଣିଷ ଭଳି କାମ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ସମାଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନର ମାଧ୍ୟମ ହୋଇଛି । କଳା, ସାହିତ୍ୟ, ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, କୃଷି, ଶିଳ୍ପ, ପରିବହନ ଆଦି ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏଆଇର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉଛି । ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଅନୁବାଦ, ଗଳ୍ପ, କବିତା, ଲିଖନ, ଆଲୋଚନା, ଗବେଷଣା ଆଦି ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏଆଇର ପ୍ରଭାବ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏଆଇର ଭୂମିକା ଆଗାମୀ ଦିନରେ ସୁଜନଶୀଳ ମଣିଷ ପାଇଁ ଆହୁାନ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ନିଶ୍ଚୟ । ଏକ ଗବେଷଣାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ୮୬୭ଟି ବିଭିନ୍ନ ପେସା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ୧୯୦୦୦ ପ୍ରକାରର କାର୍ଯ୍ୟ ଏଆଇ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବ । ଆର୍ଥିକ ସେବା, ପୁଞ୍ଜି ବଜାର, ବାମା, ପେନସନ, ପରିଚାଳନା, ଶିଳ୍ପ ଆଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏଆଇର ବ୍ୟବହାର ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ତେବେ ଏହାର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁଁ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କ ଚାକିରି ମଧ୍ୟ ଚାଲିଯିବ ଶିକ୍ଷା ଓ କ୍ୟାରିୟର ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ୮୪ ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିପାରେ ବୋଲି ବିଶ୍ୱ ଆର୍ଥିକ ମଞ୍ଚ ବା ଡବ୍ଲୁଇଏଫ୍ ପକ୍ଷରୁ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଗବେଷଣାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି । ଏଆଇ ପ୍ରଭାବରେ ଆସନ୍ତା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ୨୩ ପ୍ରତିଶତ ଚାକିରିର ଦାୟିତ୍ୱ ବଦଳି ଯିବ । କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ମଣିଷ ପାଇଁ ଯେତେ ସୁବିଧାଜନକ, ସେତିକି ବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରେ ବୋଲି ଅନେକ ବିଶେଷଜ୍ଞ ମତ ଦେଉଛନ୍ତି ।

କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ବା ଆର୍ଟିଫିସିଆଲ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ମେସିନ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ମାନବୀୟ ବୁଦ୍ଧିର ଅନୁକରଣ । ଏହା ଏପରି ପ୍ରଣାଳୀ ତିଆରି କରେ, ଯାହା ମଣିଷ ପରି ଭାବିପାରେ, ଶିଖିପାରେ, ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିପାରେ ଓ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇପାରେ । ଏଆଇ ବହୁଳ ତଥା ବିବିଧ ତଥ୍ୟ ଓ ଉଚ୍ଚ କମ୍ପ୍ୟୁଟିଂ ଶକ୍ତି ଉପରେ ଭିତ୍ତିକରି କାମ କରେ । ଏଥିପାଇଁ ମନୁଷ୍ୟର ଦୀର୍ଘଦିନର କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ଓ ଏହାର ପରିଣାମ ସମ୍ଭାଷଣ ତଥ୍ୟକୁ ନେଇ ଅତି ଦକ୍ଷତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରଯୁକ୍ତି, ଯାହା ମେଶିନ ଗୁଡ଼ିକକୁ ମାନବୀୟ ବୁଦ୍ଧି, ଚିନ୍ତନ ଓ ଶିକ୍ଷା ଶକ୍ତି ଦେଇଥାଏ । ଏହା ମାନବ ପରି ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି, ଅନୁଭବରୁ ଶିଖି, ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇପାରେ ।

ସମାବେଶୀ ବିକାଶକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ଲାଗି ଏଆଇର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଦର୍ଶାଇ ନିକଟରେ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି ଏଆଇ ପ୍ରଭାବୀ ସମ୍ମିଳନୀ । ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ଏଆଇ ବା କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ବ୍ୟବହାର ବଢ଼ୁଛି । ଆଗାମୀ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତ ଏଆଇ ଖବର ସମଗ୍ର ପାଞ୍ଚଟି ସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ୨୦୦ ବିଲିଅନ ଆମେରିକୀୟ ଡଲାରରୁ ଅଧିକ ନିବେଶ ଯୋଜନା ରଖିଛି । ସରକାରଙ୍କ ବିଶାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି ରହିଛି, ୨୦୪୭ ସୁଦ୍ଧା ଏକ

ବିକଶିତ ଭାରତ ଗଠନ କରିବା ଏବଂ ଭାରତକୁ ବିଶ୍ୱରେ ଜ୍ଞାନର ମହାଶକ୍ତି ଭାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାରୁ ଏଆଇ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବ । ଭାରତୀୟ ସୁବିପଦ୍ଧିକ ନିଆରା ପ୍ରୟାସ ହିଁ ବିଶ୍ୱ ଏଆଇ ମାନଚିତ୍ରରେ ଭାରତକୁ ଏକ ଅପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ଶକ୍ତି ଭାବେ ଉଭା କରିବ ।

ଭାରତରେ ଏଆଇର ବ୍ୟବହାର ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ବଢ଼ୁଛି । ଦେଶରେ ସାପ୍ତାହିକ ଦଶକୋଟି ସକ୍ରିୟ ଉପଯୋଗକାରୀ ରହିଥିବା ଜଣାଯାଇଛି । ତେବେ ଭାରତର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଗବେଷଣା ଓ ସହଯୋଗ ପାଇଁ ଓପନ ଏଆଇର ନିଶ୍ଚଳ ଉପକରଣ ପ୍ରକାର ଉପଯୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତ ବିଶ୍ୱରେ ଚତୁର୍ଥ ସ୍ଥାନରେ ରହିଛି । ତେବେ ଏଆଇ ସଂସ୍କୃତି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହେବାପରେ ସୁବ ଓ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀବର୍ଗ କୌଶଳୀ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରି ନିଜ ଜ୍ଞାନର ବିକାଶ କରିବେ । ଏଆଇ ସାଥୀ ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ବିକଳ ନୁହେଁ । ତେଣୁ



ଦୁର୍ଭାଗ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ସହ ଏଆଇର ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟବହାର ଅନେକ କଳ୍ପନାଜଳ୍ପନା ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ଏଆଇ ଜୀବନ ଶୈଳୀ ସହ ଶିଳ୍ପ ଜଗତରେ ମଧ୍ୟ ବିପ୍ଳବ ଆଣିଛି ।

ଆଧୁନିକ ମଣିଷ ନିଜର ସୁଖ, ସୁବିଧା, ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ତଥା ଜୀବନକୁ ସରଳ କରିବାକୁ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରୁଛି । ମଣିଷ ଦିନକୁ ଦିନ ପ୍ରକୃତି ଠାରୁ ଦୂରେଇ କାଢ଼ି ଜଙ୍ଗଲରେ ରହିବାକୁ ଶ୍ରେୟ ମଣୁଛି । କିନ୍ତୁ ଦିନକୁ ଦିନ ସମାଜରେ ଆର୍ଟିଫିସିଆଲ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ ବା କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ଗଢ଼ିବା ବଢ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ଲୋକେ ସ୍ୱାର୍ଥକୈନ୍ଦ୍ରିକ ହେଉଛନ୍ତି । ନିଜର ବୁଦ୍ଧି ଖଟାଇବା ବଦଳରେ ଆମେ ମେଶିନ ଉପରେ ଅଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇଯାଉଛୁ । ତେଣୁ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଯାହାକି ଏକ ମେଶିନ ଦକ୍ଷତା ମଣିଷର ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ମେସିନ ଶିକ୍ଷା, ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ, ନିଷ୍ପତ୍ତି ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ, କାର ତଳାଇବା, ଚେସ ଖେଳିବା ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେଉଛି । ଏହାକୁ ଆମେ କହୁଛୁ କୃତ୍ରିମବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା । ଏଆଇ ମାଧ୍ୟମରେ ଭବ୍ୟ ଆବିଷ୍କାର, ସୁପରିଶ ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରୁଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ମଣିଷର

ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଏହାର ଭୂମିକା ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି ।

ଆଇଆଇଟି ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ ଏନଆଇଟି ରାଉରକେଲା ସମ୍ମୁଖାଳୀନ ଏଆଇ ଗବେଷଣା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଗରେ ଅଛନ୍ତି । ଏହାର ପ୍ରଭାବରେ ଶିକ୍ଷା, କୃଷି, ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା, ଖଣି ଓ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଶିଳ୍ପରେ ନୂତନ ନିୟୁତ୍ତ ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ଆମେ ବିଶ୍ୱର ବଡ଼ ବଡ଼ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ କରିପାରିବା ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରତିଭାକୁ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ମଞ୍ଚ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବା । ଓଡ଼ିଶାରେ ଖଣି ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ମାଲୁମାକତର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏଆଇର ପ୍ରୟୋଗ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ । ଏଆଇ ଦ୍ୱାରା ଷ୍ଟାର୍ଟ ମାଇନିଂ ଏବଂ ପ୍ରେଡ଼ିକ୍ଟିଭ ମେଣ୍ଟନାକୁ ସମ୍ଭବ ହେବ, ଯାହା ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସହ ଦୁର୍ଘଟଣା ହ୍ରାସ କରିବ । ପାରମ୍ପରିକ ଶାରୀରିକ ପରିଶ୍ରମ ବଦଳରେ ଏବେ ଡାଟା ଚାଳିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ପାରିବ, ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାକୁ ନୂତନ ସ୍ତରକୁ ନେଇଯିବ । ଏଆଇ କେବଳ ସଫ୍ଟୱେର ନୁହେଁ, ଏହା ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଚିପ ଏବଂ ହାର୍ଡୱେର ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଆମକୁ ଭିଏଲଏସଆଇ ଡିଜାଇନ ଏବଂ ଫାବ୍ରିକେସ ସେମିକଣ୍ଡକ୍ଚର ସୁନିଟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉପରେ ଜୋର ଦେବାକୁ ହେବ । ଏଆଇ ମଣିଷର ବିକଳ ନୁହେଁ, ବରଂ ସହଯୋଗୀ । କିଛି ପାରମ୍ପରିକ କାମ ହୁଏତ ସୁଧ ଚାଲିତ ହୋଇଯିବ, କିନ୍ତୁ ଏଆଇ ତେଭଲପର, ଡାଟା ଆନାଲିଷ୍ଟ ଏବଂ ଏଆଇ ଏଥିକ୍ସ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଭଳି ହଜାର ହଜାର ନୂଆ କର୍ମସମ୍ପାଦନ ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ଆମକୁ କେବଳ ନିଜର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ବା ଅପ୍ ସ୍କିଲିଂ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମେସିନ ପାଖରେ ବୁଦ୍ଧି ଆଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ବିବେକ ଓ ସୁଜନଶୀଳତା କେବଳ ମଣିଷ ପାଖରେ ଅଛି । ମୂଳ ଜ୍ଞାନ ମଜଲୁତ ଓ ନୂତନ ଶିଖିବା ମନୋଭାବ ଥିଲେ କୌଣସି ପ୍ରଯୁକ୍ତି କାହାର ଚାକିରୀ ନେଇପାରିବ ନାହିଁ, କାମର ପ୍ରକୃତି ମାତ୍ରା ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ । ପ୍ରଥମେ ଆମ ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆବଶ୍ୟକ । ସ୍କୁଲ ଓ କଲେ ସ୍ତରରୁ ଏଆଇ ଏବଂ କୋଡ଼ିଂ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯିବା ଉଚିତ । ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଓ ଶିଳ୍ପ ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ରହିଲେ ଛାତ୍ରମାନେ କେବଳ ଥୁପି ନୁହେଁ, ବରଂ ପ୍ରାକ୍ତିକାଳ ଜ୍ଞାନ ପାଇପାରିବେ । ସରକାରଙ୍କ ଏଆଇ ପଲିସି ଅଧିକ ନିବେଶକ ଅନୁକୂଳ ହେବା ସହ ଏକ ସମର୍ପିତ ଏଆଇ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବା ନିତାନ୍ତ ଜରୁରୀ । ଯଦି ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ ଯୋଜନା, ଦକ୍ଷ ମାନବ ସମ୍ପଦ ଓ ଶିଳ୍ପ ସହଯୋଗ ରହେ, ତେବେ ଓଡ଼ିଶା ଭାରତର ଏକ ପ୍ରମୁଖ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଓ ସେମିକଣ୍ଡକ୍ଚର କେନ୍ଦ୍ର ହୋଇପାରିବ । କହିବାକୁଗଲେ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମୟରେ ଏଆଇକୁ ମଣିଷ ଯେଉଁ ଦିନରେ ନେବ, ଭବିଷ୍ୟତ ସେହିପରି ଗଢ଼ା ହୋଇପାରିବ ନିଶ୍ଚୟ । ସୁତରାଂ କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ବ୍ୟାପକ ପ୍ରସାର ଆମ ସମାଜ, ଅର୍ଥନୀତି, ପ୍ରବନ୍ଧନ ଓ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ବ୍ୟାପକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିପାରିବ । ମାତ୍ର ଏହାର ଅପବ୍ୟବହାର ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣହୀନତା ଦ୍ୱାରା ବିପୁଳ ସଙ୍କଟର ଆଶଙ୍କା ରହିଛି । ସୁତରାଂ ଏହାର ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚାଳନା ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଦ୍ୱାରା ଆମେ ଏହାକୁ ନିଜର ଜଣେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବନ୍ଧୁ ରୂପରେ ବ୍ୟବହାର କରି ମାନବ ସଭ୍ୟତାର କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ କରିପାରିବା ।

ବ୍ୟବସାୟ ରଣନୀତି ଓ କର୍ପୋରେଟ ନେତୃତ୍ୱ ବିଶେଷଜ୍ଞ, ଗୁରୁଗ୍ରାମ, ହରିୟନା

ପ୍ରେମ ଓ ଫଲ୍‌ଗୁ ଯାତ୍ରା : ଦୋଳଯାତ୍ରା

ଡଃ. ଅରୁଣତା ଦେବୀ

ଆଜକୁ ଆଠ ଶହ ବର୍ଷ ତଳୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଦୋଳଯାତ୍ରା ପାଳିତ ହୋଇ ଆସୁଛି । ଏହା କେବଳ ଓଡ଼ିଶାର ଆଞ୍ଚଳିକ ପର୍ବ ନୁହେଁ, ସମଗ୍ର ଭାରତ ଓ ଭାରତ ବାହାରେ ଥିବା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁ ଓ କୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତମାନେ ମହାସମାରୋହରେ ଏହାକୁ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି । ପୁରାଣବିତ୍ତଙ୍କ ମତରେ ଏପରି ପରମ୍ପରାର ଆରମ୍ଭ ଅନନ୍ତ ଯୁଗରୁ । କିନ୍ତୁ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଦ୍ଵାପର ଯୁଗରୁ ଶୁଭାରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । କୋଟି କୋଟି ବର୍ଷ ଧରି ଇଶ୍ଵର ପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ ତପସ୍ୟାରେ ମଗ୍ନ ଯୁନିରକ୍ଷିମାନେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣଙ୍କ ଆଶିଷରୁ ଗୋପନୀୟ ଭାବେ ଜନ୍ମଲାଭ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମନଃସମାପନା ପୂରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀନାରାୟଣ ଗୋପପୁରରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଲୀଳା ରଚନା କରିଥିଲେ । ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ବିଭୋର ଗୋପାଙ୍ଗନାମାନେ କେତେବେଳେ ଭକ୍ତିର ରଙ୍ଗରେ ମଜ୍ଜିଯାଉଥିଲେ ତ ପୁଣି କେତେବେଳେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେମାନଙ୍କ ଦେହରେ ଆଶିଷର ରଙ୍ଗ ବୋଳି ସାରା ଜଗତରେ ଭକ୍ତିମୟ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲେ । ଏହା ହିଁ ମହାରାସ ମାମରେ ସର୍ବତ୍ର ବିଦିତ । ଦ୍ଵାପର ଯୁଗର ପବିତ୍ର ମହାରାସକୁ ପୁଣି ଥରେ ମନେପକାଇ ଦେବା ଲାଗି ପ୍ରତିବର୍ଷ ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ ଦୋଳଯାତ୍ରା ।

ଏହି ଯାତ୍ରାଟି ପାଞ୍ଚଦିନ ପାଇଁ ପାଳିତ ହୋଇ ପଞ୍ଚଦୋଳ ନାମରେ ନାମିତ ହୋଇ ଏହାର ପରିସମାପ୍ତି ହୋଇଥାଏ । ରାଜ୍ୟର କିଛି ସ୍ଥାନରେ ନବଦୋଳ ଭାବରେ ନଅଦିନ ବ୍ୟାପୀ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ । ଏପରିକି ସାତଦିନ ଓ ଦଶଦିନ ଧରି ଦୋଳଯାତ୍ରା କିଛି ସ୍ଥାନରେ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥାଏ । ଫାଲ୍‌ଗୁନ ଶୁକ୍ଳ ତିଥି ଠାରୁ ଦୋଳଯାତ୍ରା ସାଧାରଣତଃ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ଏହି ପର୍ବର ମୁଖ୍ୟ ଆରାଧ୍ୟ ପ୍ରେମମୟ ରାଧା ଓ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଭକ୍ତି ନୈବେଦ୍ୟ ପୂର୍ବକ ଅଭିର ଅର୍ପଣ କରାଯାଇଥାଏ । ରାଜ୍ୟ ଓ ରାଜ୍ୟ ବାହାରର ବିଭିନ୍ନ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ମନ୍ଦିରରେ ଦୋଳଯାତ୍ରା ଉତ୍ସବ ମୁଖରିତ ହୋଇଉଠିଥାଏ । ଭକ୍ତର ପ୍ରେମରେ ବନ୍ଧା ପ୍ରେମମୟ କୃଷ୍ଣ ରାଧାଙ୍କ ସହିତ ଭଗବାନ ଯେ ସବୁବେଳେ ଭକ୍ତଙ୍କର ଏହାକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କରି ଅଗଣିତ ଭକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ଵାରରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଆନ୍ତି । ରଥଯାତ୍ରାରେ ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ନିଜ ସିଂହାସନ ବାହାରେ ଭକ୍ତବୃନ୍ଦଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ଦେଇ ତାଙ୍କୁ କୋଳେଇ ନେବାର ଯେଉଁ ଅପୂର୍ବ ଭକ୍ତପ୍ରତି ପ୍ରେମଭାବନା ପ୍ରତିପାଦିତ କରିଥାନ୍ତି ଠିକ୍ ସେହିପରି ପ୍ରେମମୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଭୋଗ ନେବା ପାଇଁ ଦୋଳଉତ୍ସବ ବେଳେ ଜାତି, ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଭକ୍ତ ମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଆନ୍ତି ଓ ଜଣେ ଅତିଥି ପରି ନୈବେଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି କ୍ଵା ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ଦୋଳଯାତ୍ରା ବା ହୋଲି ଏକ ଭାରତୀୟ ପର୍ବ ଏବଂ ଅଲଗା ବା ଦେବଅଗ୍ନି ପ୍ରଥା ମଧ୍ୟ ଭାରତର ସର୍ବତ୍ର ପ୍ରଚଳିତ । ଦୋଳପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ସାଧାରଣତଃ ଠାକୁରମାନଙ୍କ ମନ୍ଦିରର ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିବା ଏକ ମଣ୍ଡପ ଉପରକୁ ନିଆଯାଇଥାଏ ଯାହାର ନାମ ଥାଏ ଦୋଳମଣ୍ଡପ । ସେଠାରେ ପ୍ରେମମୟ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା ସହ ଭକ୍ତମାନେ ଭକ୍ତିନୈବେଦ୍ୟ ସ୍ଵରୂପ ଦୋଳ ଖେଳାଇ ନାଲି ଅଭିର ଅର୍ପଣ କରିଥାନ୍ତି ।

ଦୋଳଯାତ୍ରା ହେଉଛି ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତ ଲୀଳାଖେଳା ରଚିଥିବା ଗୋପାଳ ଜାତିର ପରିବାରଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ପବିତ୍ର ଦିବସ । ଗୋପାତର ଜନ୍ମ ଦିବସ ରୂପେ ଦୋଳପୂର୍ଣ୍ଣିମାକୁ ହିନ୍ଦୁ ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରିନେଇଛି । ଭକ୍ତକବି ଅଧ୍ୟୁତାନସ୍ୟ ଦାସଙ୍କ ହରିବଂଶର ତୃତୀୟଖଣ୍ଡରେ କବି ଲେଖିଛନ୍ତି 'ଯଶୋଦା ବୋଲେଲେ ବାବୁ ଶୁଣରେ ଆତ୍ମକ, ଗାଳମାନଙ୍କ ବନ୍ଦନା ଅଟେ ଆସ୍ତ ଆଜ । ଗୋପାତାଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ ଅଟଇ ଯୁକତେ, ତେଣୁ କରି ଗୋପ ଲୋକେ ଗମତି ଉଷତେ ।' ଦୋଳ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ରାତିରେ ଠାକୁରମାନଙ୍କ ମିଳନ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରତିଦିନ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଠାକୁରମାନଙ୍କୁ ମେଲଣ ପଡ଼ିଆକୁ ନିଆଯିବାର ଦୃଶ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚମତ୍କାର ଓ ବିଭାକର୍ଷକ । ପାଟପଟୁଆର, ରୋଷଣୀ, ଲୁପ୍ତପ୍ରାୟ ଲୋକନୃତ୍ୟ, ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ପୂର୍ବକ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବନ୍ଦନା ସହ ଖେଳକାର୍ତ୍ତନ ଭିତରେ ବିମାନରେ ପ୍ରେମମୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିମୋହିତ ଭାବରେ ଭକ୍ତଙ୍କ ସହିତ ସତେଯେପରି ଏକାକାର ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ଦୋଳଯାତ୍ରାର ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରଧାନ ବିଭବ ହୋଲି ବା ରଙ୍ଗ ଖେଳ ।

ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଓଡ଼ିଶାରେ ଦୋଳଯାତ୍ରା ଓ ଫଲ୍‌ଗୁର ବିଶେଷତାକୁ ନେଇ ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ କୃଷ୍ଣପ୍ରେମୀଙ୍କୁ ନେଇ ଗବେଷକ ତନ୍ତୁର ଆର.ଏଲ.ମିତ୍ର ତାଙ୍କ - "The Antiquities of Odisha" ଲେଖିଛନ୍ତି

"The red powder (Abir) is largely thrown on them, and every one in the assembled crowd indulges in

throwing the powder on his neighbours. The other rituals of the ceremony' are observed before Jagannatha Himself in the sanctuary' ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦୋଳ ଉତ୍ସବରେ ପୂଜା କରିବାର ଅର୍ଥ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହ ଶତସହସ୍ର ଗୋପୀ ନାରୀଙ୍କ ଲୀଳାକୁ ଆତ୍ମରିକତାର ସହିତ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା । ଦୋଳ ଯାତ୍ରାର ସୂଚି ମୋ ପିଲାଦିନରୁ ରହିଛି । ସେତେବେଳେ ଆଜିକା ସମୟ ପରି ଆଲୁଅର ଆକର୍ଷଣୀୟ ଯାତ୍ରା ନଥିଲା । ଗୋପାଳମାନେ ଠାକୁରଙ୍କୁ କାନ୍ଦେଇ ଘରକୁ ଘର ବୁଲାଇ ନେଉଥିଲେ । ଖୁବ୍ ହେଲେ ଲଣ୍ଡନ ନ ହେଲେ ଶୁଖିଲା କପଡ଼ା ଗୁଡ଼ା ହୋଇ ଜଡ଼ାତେଲର ବଡ଼ ବଡ଼ ଦୀପ ବଳିଠା । ପରମ ପ୍ରେମମୟ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କ ଅଗଣିତ କୃଷ୍ଣପ୍ରେମୀ ମାନଙ୍କୁ ଶୁଭାଶ୍ରୀବିଦ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଶୋଭନୀୟର ଫାଲ୍‌ଗୁର ଧାରା ପ୍ରବାହିତ କରନ୍ତୁ ଏହା ହିଁ ପ୍ରେମମୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ଓ ସମ୍ପାଦିକା, ଆତ୍ମଜ୍ଞାନୀୟ ଅଶୋଭନୀୟତା ନିରୋଧ ଆଦ୍ୟୋଗନ,
କଟକ, ଦୂରଭାଷ : ୯୯୩୭୧୭୨୮୧୦



ଅପେରା
ଆଇଟମ୍

ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦ

ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଡାକେ ଆ...ଆ...

କେବେ ଠୁ ଆରମ୍ଭ ଓଡ଼ିଆ ଯାତ୍ରା

ଆଜି ଓଡ଼ିଶାର ଯାତ୍ରା ଅନେକ ବାଟ ଆଗେଇ ଆସିଲାଣି । ମୁଖ୍ୟ ମନୋରଞ୍ଜନର ମାଧ୍ୟମ ଭାବରେ ଓଡ଼ିଆ ନାଟକ ଦର୍ଶକଙ୍କର ପ୍ରିୟଭାଜନ ହୋଇପାରିଛି । ଏହି ଯାତ୍ରା କେବେଠୁ ଆରମ୍ଭ ଓ ଏହାର ଇତିହାସ କଣ ଜାଣିବା ନିହାତି ଦରକାର । ଓଡ଼ିଶାର ଯାତ୍ରା ନାଟକର ଯେତିକି ଦର୍ଶକ ରହିଛନ୍ତି, ବୋଧହୁଏ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମନୋରଞ୍ଜନ ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ ସେତିକି ଥାଇ ନପାରିଛି । ପୂର୍ବରୁ ନାଟକ କିଭଳି ଥିଲା ଓ ଏହାର ବୈଷୟିକ ସାଜସଜ୍ଜା କିଭଳି ଥିଲା, ଅନେକଙ୍କୁ ହୁଏତ ଜଣା ଥାଇ ନପାରେ । ତେବେ ଏବାବଦରେ ଜାଣିବା ପାଇଁ ହେଲେ ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏହାର ଇତିହାସ । ପ୍ରଥମେ ଜଗନ୍ନାଥ ପାଣି ଓ ବୈଷ୍ଣବ ପାଣିଙ୍କ ଗୀତିନାଟ୍ୟର ମଞ୍ଚ ରୂପାନ୍ତରରୁ ଏହି ମୁକ୍ତ ମଞ୍ଚନାଟକ ବା ଯାତ୍ରାର ପରମ୍ପରା ବେଶ୍ ଆଦର ଲାଭ କଲା । ତା' ଆଗରୁ ସୁଆଙ୍ଗ, ମୋଗଲ ଚାମସା ଆଦିର ପ୍ରଥା ଚାଲିଥିଲା । ବେଙ୍ଗଲରୁ ଯାତ୍ରାର ଆରମ୍ଭ ଅପେରା ସଂସ୍କୃତି ଉତ୍ତର ବୋଲି ଯେତେ କହିଲେ ବି ତାହା ସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । କାରଣ ଓଡ଼ିଆ ଓ ବେଙ୍ଗଲୀ ଯାତ୍ରା ଭିତରେ ରହିଛି ଅନେକ ଭାଷାଗତ ପ୍ରଭେଦ । ଯଦିଓ ଯେକୌଣସି ପଡ଼ୋଶୀ ସଂସ୍କୃତି ପରସ୍ପରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ । ସେମିତି ଦେଖିବାକୁ ହେଲେ ଓଡ଼ିଆ ଯାତ୍ରାର ପ୍ରଭାବ ଯେ ବେଙ୍ଗଲ ଉପରେ ନପଡ଼ିଛି କିଏ ନକହିବ ? ଗୋପାଳ ଦାସ ଉଡ଼େ କହିଲେ ଯାଜପୁରର ଗୋପାଳ ଦାସଙ୍କୁ ହିଁ ବୁଝାଏ; ଯେକି ବେଙ୍ଗଲ ଯାତ୍ରାର ଏକ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣତ ନାମ । ହଁ, ପ୍ରଥମେ ଯଦିଓ କିଛି ବେଙ୍ଗଲ ନାଟକର ପ୍ରଭାବ ଅବଶ୍ୟ ପଡ଼ିଥିଲା । ଲେଖକ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନେ ତାହା ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିଲେ । ଏହି ସଂସ୍କୃତିକ ବିନିମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ପ୍ରଭେଦ ରହିଥିଲା ବୁଲ ପଡ଼ୋଶୀ ପ୍ରଦେଶର ମୁକ୍ତ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ନାଟକରେ ।

ବଙ୍ଗଳାର ଦର୍ଶକ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଅବଧୂର ଯାତ୍ରା ଦେଖିଛି ହେଲେ ଓଡ଼ିଶାର ଦର୍ଶକ ସାରାରାତି ନାଟକ ଦେଖିବାର ଗୋଟେ ପ୍ରଥା ରହିଛି । ଓଡ଼ିଆ ନାଟକର ଯାତ୍ରା ଏପରି ଯେ, ଏଠାରେ ଦର୍ଶକ ପକେଟରୁ ପଇସା ସାରି, ସାରାରାତି ଅନିଦ୍ରା ହୋଇ ଯାତ୍ରା ଦେଖେ ପୁଣି ଆଖିରୁ ଲୁହ ଗଡ଼ାଇ ଘରକୁ ଫେରେ । ଏଠି ସାଧାରଣ ମଣିଷର କଥାକୁହେ ଅପେରା, କିନ୍ତୁ ବଙ୍ଗଳା ନାଟକରେ ବେଶି ସାହିତ୍ୟ ଓ ନାଟକୀୟତାର ପ୍ରଭାବ ଥାଏ । ଅତୀତରେ ଗ୍ରାମ୍ୟଜୀବନର ଏକମାତ୍ର ମନୋରଞ୍ଜନର ମାଧ୍ୟମ ଭାବେ ଯାତ୍ରାକୁ ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ଯଦିଓ ତା ସହିତ ପାଲା, ଦାସକାଠିଆ ଆଦିର ପ୍ରଚଳନ ଥିଲା । ହେଲେ ଯାତ୍ରା ବା ଅପେରା ସଂସ୍କୃତି ବୋଲିଲେ ମହାଭସବ ବୋଲି ବୁଝାଯାଏ, ଯାହା ଏଯାବତ୍ ପ୍ରଚଳିତ ।

ଯାତ୍ରାରେ ଆଧୁନିକତା

ନାଟ୍ୟାଚାର୍ଯ୍ୟ ରଘୁନାଥ ପଣ୍ଡା,
ପଲ୍ଲୀକବି କୃଷ୍ଣପ୍ରସାଦ

ବେହେରା, ଯାତ୍ରା ସମ୍ରାଟ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ମହାପାତ୍ର ଆଦି ଆଧୁନିକ ଯାତ୍ରାର ବିକାଶୀ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ସେତେବେଳେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଦଳ କରି ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବପର୍ବାଣିରେ ବଜନା ଦେଇ ନାଟକ କରିବାର ପରମ୍ପରାରୁ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ନୀଳଚକ୍ର, ସାରୋ, ସପ୍ତମାତୃକା, ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର ଆଦି ପାର୍ଟିମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ଉପକୂଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅପେରା ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରୁଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଯାତ୍ରାକୁ ନାରୀଙ୍କର ଆଗମନ ନଥିବାରୁ ପୁରୁଷମାନେ ସେହି ଭୂମିକା ତୁଲାଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ମଞ୍ଚରେ ନାଟକ ଅଭିନୟ ହେଉଥିଲା ଓ ପେଣ୍ଡାଲର ଚାରିପାଖେ ଚାରୋଟି ପେଟ୍ରୋଲ୍‌ଲାଇଟ୍ ହିଁ ସାହାରା ଥିଲା । କଳାକାରମାନେ ନିଜର ଉଚ୍ଚାଙ୍ଗ ସ୍ୱରକୁ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଶୁଣାଇବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଉଥିଲେ । ନାଟକ ଆରମ୍ଭରୁ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ମାଙ୍ଗଳିକ ଧ୍ୱନି ଡିନିପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବାଜିବା ପରେ ହିଁ ନାଟକ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିଲା । ନାଟକ ଭିତରେ ଯେଉଁ ନୃତ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥାଏ, ସେ ନୃତ୍ୟ ହାସ୍ୟ ରସାତ୍ମକ ବା ସାମାଜିକ ଘଟଣାକୁ ନେଇ ହୋଇଥାଏ । ପରେ ପରେ ମଧ୍ୟ ନାଟକ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ନୃତ୍ୟ ବା ଲୋକନୃତ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା । ପୁରାଣର କଥାବସ୍ତୁକୁ ନେଇ ନୃତ୍ୟ ହିଁ ପରିବେଷଣ କରାଯାଉଥିଲା । ଏମିତିରେ ବି ସେତେବେଳେ ଐତିହାସିକ, କାଳ୍ପନିକ, ପୌରାଣିକ ନାଟକ ପରିବେଷଣ କରାଯାଉଥିଲା । ପରେ ସାମାଜିକ ନାଟକର ପ୍ରଥା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ପରେ ପରେ ନଗଣପୁର, ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର, ବେଣୀରାମପୁର ନାଟକ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋକ ଓ ଶବ୍ଦର ମିଶ୍ରଣ କରି ଏକ ନୂଆ ପରମ୍ପରା ସୃଷ୍ଟି କଲେ । ଏହି ପରମ୍ପରା ସହିତ ଓଡ଼ିଆ ଅପେରା, ଝିଲମିଲ ଅପେରା, ଉତ୍ତରକୂଳ, ତାରାପୁର ଅପେରା ଆଦି ସାମିଲ ହେଲେ ।



ଫଟୋ-ମେହେରିନ

‘ନିତିଦିନ’ର ରବିବାର ଛୋଡ଼ପତ୍ର ‘ନଜର’କୁ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀ, ହସକଥା, ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ, ରୋଷେଇ, ସିନେମା ଖବର, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, କ୍ୟାରିୟର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଲେଖା ପଠାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ପଠାନ୍ତୁ-

